

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 2. V Celovcu 15. februarja 1872. XXI. tečaj.

Za II. postno nedeljo.

„Gospod! dobro nam je tu.“
Mat. 17, 14.

V o d.

Kdo bi si ne želel videti Jezusa v nebeškej njegovej lepoti in slavi? Kako ste tedaj bili srečni vi trije njegovi učenci, ki ste ga videli tu na zemlji obsijanega z nebeško slavo. Lepo in milo je bilo to pogledati! Ne sije tako žarko sonce na nebu, kakor je sijalo njegovo lice; ne prelija se tako beli sneg na gori, kakor se je prelijala njegova obleka. In stala je zraven Jezusa dvojica Božjih ljubljencev, ki sta se že davno bila od tod preselila v večnost, Mozes namreč in Elija. Ne čudim se ti, sv. Peter, da si vskliknil poln nebeške radosti: „Gospod! dobro nam je tu.“ Gospod! ostanimo tu, ker nam boče dobro. Kratko in malo, djal sem, se ne čudim, da je tako vskliknil sv. Peter; kajti serce mu je bilo napolnjeno s tako milostjo, s tako slastjo, kakoršne še nikdar ni občutil.

Kaj še le bo v sv. nebesih; ravno to je tudi nam obljubljeno. Kakor je vzel Jezus seboj te tri učence, in peljal jih na visoko goro, in ondi jim pokazal svojo lepoto in slavo: tako bo enkrat tudi nas vse seboj vzel in odpeljal v svojo slavo, v rajsko veselje, ako si to zaslužimo. Tam hočemo tudi mi klicati s Petrom: „Gospod! dobro nam je tu.“

Kristjani in bratje! Kedar nam je potovati v ptujo, nepoznano deželo, skerbno izprašujemo, kakošna je tista dežela, kaj je v njej videti? In ali vam ne pade na misel ravno to vprašanje, kedar povzdignite svoje oči gori proti nebesom? Ali ne pomislite večkrat na nebesa, kakor tudi popotnik pomisli na dom svoj in domačo svojo deželo? Dobro delate, če večkrat mislite na ta svoj dom, in na to pravo svojo domovino. To storimo tudi danes; dragi moji! Mislimo na to svojo nebeško domovino; premišljujmo danes svete nebesa, in poslušajmo, kaj se iz tega učimo? Za to hočem vam danes povedati:

1. Kaj nam pripoveduje sv. pismo o nebesih, in
2. Kaj se iz tega učimo?

Naj vas navdihne Najvišji z dobrim duhom, da se prepričate, kako neizmerno veselje nam je Bog pripravil v nebesih: naj vas pa tudi napolni z živo željo, da se potrudite za te sv. nebesa!

I. del.

Kaj nam pripoveduje sv. pismo o nebesih?

Sveto pismo pripoveduje, 1) da so nebesa gotovo, to je, tak kraj, kjer Bog, če tudi je povsod, posebno prebiva, kjer se od obličja do obličja kaže svojim vernim, in kjer jim je sam največe plačilo. Ta sv. kraj imenuje sv. pismo „naročje Abrahamovo“. Ko pripoveduje o Lazaru, pravi, da je umerl, in da so ga angelji nesli v Abrahamovo naročje. Sedaj ga imenuje „raj“; ko se je skesani razbojnik obrnil k Jezusu na križu, rekel mu je on: „Resnično ti povem, še danes bodeš z menoj v raj.“ (Luk. 23, 43.) Na drugem mestu se imenujejo nebesa „dom nebeškega Očeta.“ Sin Božji namreč pravi: „V domu mojega Očeta je mnogo prebivališč“? Imenuje ga sv. pismo tudi „večno življenje, nebeški Jeruzalem, kraljestvo Božje, velika večerja, kruh pravičnosti in večno veličastvo.“ Tako, verne duše kerščanske, govori o nebesih beseda Božja, in nam oznanja to preblašeno mesto. In ali ne dokazuje ravno s tim, da so nebesa? Da, premili! Sv. pismo govori o nebesih, in zato tudi so, gotovo so nebesa; kajti sv. pismo hrani v sebi pravo, živo resnico. Nadalje uči sv. pismo,

2) da so nebesa mesto neizmerne večne lepote in slave. Človek! povzdigni svoje oči, poglej v tihej noči nebeško modrino, poglej brezšteviline zvezde, ki lepo igrajo, poglej blede luno, ki izzá hribov priplava, poglej rumeno solnčice, ki zjutraj in zvečer pozlačuje gore in hribe. Poglej vse to, in povej mi, ali to ni lepo, čudno in krasno? Ali glej, to še vse nič ni, drugo ni, kakor zagrinjalo, s katerim je zagernjeno prekrasno nebeško prebivališče. To vse nič drugo ni, kakor samo neka ograda, s katero je ograjen prekrasni in preblašeni nebeški Jeruzalem. Če je pa tako čudno krasno to zagrinjalo, ta ograda, o kako je lep, kako krasen nebeški raj, ki se razprostira za njima! Poslušajte bratje mili, kaj se piše o sv. Fulgenciju. Leta 500 je prišel v Rim obiskat grobova sv. apostelnov Petra in Pavla. Tu je videl neki dan Teodorika, Italijanskega kralja; sedel je kralj na prekrasnem prestolu, obdan je bil od vsega svojega dvora, vse je lesketalo od zlata in srebra. Ko Fulgencij vidi vso to krasoto, s katero je Rim počestil svojega kralja, ni mogel sterpeti, da ni vskliknil: „Če je toliko krasen zemeljski Rim, kako krasen je še le nebeški Jeruzalem!“ In potem je dodal: „Če Bog že v tem nestanovitnem življenju s toliko lepoto in krasoto venča ljubljence posvetne nečimernosti: s koliko slavo in

lepoto, s koliko srečo in blaženostjo bode osrečil svoje ljubimce v nebesih! Ah, bratje mili! to se ne da s pametjo preseči, ne dá z jezikom izreči, ne da s peresom popisati. Sam sv. Pavel apostel, ki je bil zamaknjen v tretje nebesa, ter okusil samo malo rajskega veličastva, pravi, da ni oko videlo, niti uho slišalo, niti človeško serce občutilo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.“ (I. Kor. 2, 9.) Tam bratje in sestre v Jezusu! tam je prekrasni tisti sveti raj, ktereга smo mi nesrečni Adamovci tu na zemlji zgubili z grehom, tam je radost brez žalosti, zdravje brez bolezni, mladost brez starosti, blago brez zgube, obilnost brez pomanjkanja, življenje brez smerti, tam je večna sreča, večno veselje. „Pomisli, kar ti je drago,“ pravi sv. oče Bernard, „poželi kar ti je drago; vse misli, vse želje presega ona sreča in slava, ona večnost.“ (Serm. de verb. Petri: Ecce nos rel.) Blagor nam takrat, kedar tje pridemo! Blagor nam takrat, kedar nas za vselej mine vse hudo, kedar nam bode dano živati vse dobro! Blagor nam, kedar se bomo radovali v preveselem društvu z angelji in vsemi svetniki, radovali z Jezusom in Marijo, presveto njegovo materjo. Koliko miloto in sladkost bomo imeli, pa vedno in brez konca imeli, kedar bomo gledali svojega Boga, gledali ga tako, kakoršen je z obličja v obličje! Ali ne bomo tudi mi vzkliknili z navdušenim sv. Petrom: „Gospod! dobro nam je tu“. Pomislite tedaj sini Adamovi, bratje z dragoceno Jezusovo kervijo odkupljeni, pomislite, kolika radost, koliko veličastvo vseh nas čaka tam! Nu, pa kaj velim: vseh, — vseh nas? Da, da, vseh nas čaka, vsem nam je pripravljeno večno veselje. Ali ga pa bomo vsi tudi dosegli? Ah, žalibog! vsi ga ne bomo dosegli; vsem nam ne bode dodeljeno. Kajti tudi to uči sv. pismo o nebesih,

3) da bodejo samo pravični, ljudje dobri in bogoljubni, prišli v nebesa. Hudobni in brezbožni ne bodo prišli v rajsko veselje. „Niti tatje, niti lakomniki, niti pijanci, niti preklinjevalci, niti razbojniki ne bodo zadobili kraljestva Božjega“. (I. Kor. 6, 10). Samo tisti, ki dobro delajo, samo ti bodo prišli v večno življenje, kakor priča sam sin Božji v evangeliju sv. Matevža. Samo tisti, ki lačne nasitujejo, žejne napajajo, gole oblačijo, kratko, ki delajo dela usmiljenja, samo ti bodejo zaslišali iz ust pravičnega sodnika prevesele besede: „Pridite oblagodarjeni mojega Očeta, zavzemite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta.“ (Mat. 25, 34.) Deset je bilo devic, ki so vzele svetilnice, in šle naproti ženinu in nevesti, ali samo pet jih je šlo na svatbo, ostalih pet pa ni hotel poznati ženin. Tedaj le polovica jih je bila sprejeta, druga polovica pa zaveržena. In tako bode tudi nam storil pravični sodnik, ako bomo spali do zadnjega časa, kot unih petero abotnih devic; tudi nam, ako se o pravem času ne preskerbimo z oljem dobrih del; ako se ne preskerbimo, dokler še ne pride ženin, dokler nam ne odbije poslednja ura. „Niti zaspanci, niti nemarni bodejo spre-

jeti v kraljestvo nebeško, pravi sv. oče Leon, „ampak tisti, ki bdijo in delajo po Božjih zapovedih“. In zato skerbimo, da nam bodo svetilnice vedno polne; sami sebe silimo na dobro, — prekrasne nebesa so vredne tega! Zatajumo sami sebe, — prekrasne nebesa, so vredne tega! Prenašajmo raji vse, kakor da kedaj privolimo v greh, — prekrasne nebesa so vredne tega! In da vas na to še boljše spodbudim, premišljajmo, verne duše kerščanske, kako zveličaven sad rodi ta resnični nauk sv. pisma o nebesih; premišljajmo, kako nas ta nauk spodbuja na dobro in poterduje v dobrem, in kako tolaži v žalosti; o čem hočem z Božjo pomočjo govoriti v drugem oddelku.

II. del.

Dragi moji! Verlo zveličalen in presladek je sad, kterega rodi nauk* o nebesih. Ta nauk nas spodbuja:

1) Pervič na to, da ne cenimo preveč in previsoko blaga in veselja tega sveta, ampak naj raje skerbimo za ono blago, za ono veselje, katero nam je pripravljeno v nebesih. Tu, na tem svetu nič ne more človeka prav in stanovitno osrečiti in vpokojiti; tu ni stanovitne sreče, tu se menja vse po volji Božjej. Dosezi vse, kar si želiš, naberi si dnarja in blaga, kolikor ti drago, povzdigni se na najviše česti in dostojnosti, naj ti najboljše gré izpod rok vse, za čemur hrepeniš in česar ti serce poželi, in če bi tudi mogel radostno vsklikniti: „Sedaj sem srečen, sedaj si nič več ne želim!“ če bi bil, bratec mili, tudi še tako srečen, ah lažnjiva je, goljufiva in nestanovitna ta sreča tvoja, — kajti kmalo se hočeš prepričati ves žalosten, da ti veselje ni bilo doveršeno. Ni drugače, premili bratje! pogostokrat pomerkne solnce naše sreče, ogrené nam radosti in sladkosti, prevaré nas sladke naše nade. Ah, tu pod solncem ni je rože brez ternja, ni je svetlobe brez sence; tu ni takega veselja, kteremu ne bi bilo primešano tudi kaj žalosti. Vse je tu, na tem svetu, kot dim in prah, vse terpi samo za čas. Ah, kam je prešla Samsonova moč, kam je prešel Davidov prestol, kam je zibnilo Salomonovo bogastvo, in kam je odšla vsa njegova slava? „Ah! nečimerna nečimernost in vse na svetu je nečimernost!“ tako je vzdihoval bogati in modri kralj Salomon. — Ali, bratje mili, drugače vse drugače je z nebeško srečo, z nebeškimi radostmi. Ta sreča, te radosti pa nam bodejo popolnoma izpolnile serčne želje. Rajske sladkosti nikdar ne bodo ogrenile, rajske radosti nikdar ne bodo se obrnile na žalost. V nebesih je veselje brez žalosti, je svetloba brez sence, so rože brez ternja! In zato vsi, ki so poznali, kako neizrečeno in koliko vredno da je nebeško veselje, nič niso obražtali blaga in veselja tega sveta; sv. Ignacij je navadno rekal: „O kako se mi gnjusi zemlja, kedar pogledujem nebesa!“ In tako tudi mi, bratje mili, ne cenimo mnogo blaga in veselja tega sveta, ampak

raje hrepenimo za tistim veseljem, ktero nam je Bog pripravil v nebesih. Le samo to veselje je stanovitno, le samo to veselje nas more za gotovo osrečiti in serce nam nasititi in pomiriti. Nadalje naj nas misel na rajsko veselje tudi

2) uterjuje in krepí, kedar nas napade kaka skušnjava, kedar nastavlja greh svoje mreže, da nas vjeme. Ah, tje gori vzdignimo svoje oči, pa pomislimo, zakaj tu gre, kaj bodemo zgubili, ako privolimo v greh. Nebesa prekrasne so obljubljene vsem tistim, ki bojujejo dober boj; in mi bi se svojevóljno pripravili ob svete nebesa in večno veselje! Obvaruj nas tega, Bog! In zato spominjajme se na nebesa, ktere nas čakajo, ako Bogu ostanemo zvesti, tega se spominjajmo; ta spomin nam bo dajal moči zoper vsako skušnjavo. „Obračajmo“, kakor veli sv. oče Ciprian, „v nebesa svoje oči, da nas ne goljufa zemlja s svojimi slastmi.“ (Epist. 8.) Kedar nas kaj vabi, naj prestopimo Božje zapovedi, obnašajmo se tako, kakor se je obnašala sveta vdova Felicita. Nagovarjal jo je ajd Publicij, naj s svojimi sinovi daruje krivim bogovom. Hotel jej je materino serce omečiti s tim, da jej je pravil, kako da je neusmiljena svojim otrokom, ker jih svojevóljno izdaja nemilej smerti. Kaj je ona odgovorila svojemu skušnjalcu? „Ti mene miluješ, ali ravno to tvoje pomilovanje je grozovitnost, in tvoje nagovarjanje je brezbožnost.“ In potem se oberne k svojim ljubim sinovom, ki so vsi cveteli v najlepšej mladosti, in jim reče: „Sinovi moji! pogledjte le gori, — proti nebesom, tam vas čaka Jezus s svojimi svetniki. Hrabro se borite za svoje duše in poterдите se, da ste stanovitni in zvesti v Jezusovej ljubezni.“ In vsi so umerli, umerli raje, kakor da bi bili grešili. In tako se obnašajmo tudi mi, kedar nas napade kaka skušnjava. Gori, k nebesom povzdignimo svoje oči, in pomislimo, da nas ondi gori čaka Jezus s svojimi svetniki; pomislimo, da bomo prejeli neizmerno plačilo, ako ne privolimo v greh. Tudi mi se hrabro vojskujemo in borimo za svoje duše, ter poterdujmo se, da ostanemo stanovitni in zvesti v Jezusovej ljubezni. Ne dajmo nebes za nestanovitno blago tega sveta! Če nas tudi pritiska uboštvó in siromaštvo, kakor mu drago, mi pa vendar ne segajmo po tujem premoženju, niti ne skušajmo si pomagati po krivici; kajti nebesa več veljajo, kakor vse blago in bogastvo vesoljnega sveta. — Ne dajmo nebes za kratko naslado. Če nas tudi dražijo mesene poželjivosti, kakor jim drago, mi vendar le nikar ne privolimo v greh; kajti tù gre za nebesa, in večno rajsko veselje. — Ne dajmo nebes za dim in prah posvetne česti in hvale! — In zato, naj nas mami in vabi prevzetno naše serce za nečimernost tega sveta, kakor mu drago, mi pa le ostanimo krotki in ponižni; kajti tu gre za nebesa in večno, nevenljivo krono. Naj nas napada svet, meso in hudič, kakor mu drago, ne dajmo se zapeljati; vse sile napenjajmo, da se vkrepimo vsem neprijateljem svojega zveličanja, in če bomo zvesti

ostali Bogu, potem, preljubi! nam so gotove krasne nebesa. Slednjič pomislimo na sv. nebesa tudi takrat,

3) kedar smo v kakej nesreči ali neprijetnosti. Zakaj dopušča Bog slabe leta, vojsko, dragino in lakoto? Zato, ker so nebesa, in ker tam čaka obilno plačilo dobrih. — Zakaj je na svetu toliko krepostnih in bogoljubnih ljudi, toliko zvestih Božjih služabnikov, ki revno životarijo, ki jih tlači siromaštvo in druge nadloge, ki prenašajo nasprotja in vsakoverstno preganjanje? Zato, ker so nebesa, in tam obilno plačilo za dobre. Ta misel naj tudi nas tolaži, verni kristijani, kedar nam zajoče bolno serce. Ah, kako pogostoma nas zadevajo na tem svetu vsakoverstne nesreče, mi iščemo pomoči, pa je nikjer ne moremo najti; pogostokrat nas zapusti ves svet, ter smo sami sebi prepuščeni, in ne vemo, kaj, kam in kako! Brat kerščanski! kedar ti bode najhuje, poglej gori, pa pomisli, da so nebesa, da te tam čaka obilno plačilo. Ako bodeš moral kaj terpeti zavoljo pravice, poglej gori, pa pomisli, da so nebesa, in da te tam čaka obilno plačilo. Ako ti svet po nedolžnem očerni pošteni obraz, poglej gori, pa pomisli, da so nebesa, in da te tam čaka obilno plačilo. Ako te svet prezira in nič ne ceni, poglej gori, pa pomisli, da so nebesa, in da te tam čaka obilno plačilo. Ako te zadene siromaštvo in pomanjkanje, ako te mučijo hude bolečine, ako ti telo mori neozdravljiva bolezen, poglej gori, pa pomisli, da so nebesa, in da te tam čaka obilno plačilo. Pomisli, da ti bode tam Bog obrisal vse solze, in da vse terpljenje tega sveta ni nič, ako se primerja s tistimi radostmi, ktere je pripravil Bog vsem, ki ga ljubijo. Tako je storil David, ko se mu je razjokala duša; k nebesom je povzdignil svoje oči, in koj se je razveselil njegov duh. Tako je storil sv. Štefan, ko je na-nj letelo iz neprijateljskih rok debelo kamenje; gori je povzdignil svoje oči, videl nebesa odprte, in koj se je razveselil duh njegov. Tako se je tolažil tudi sv. Frančišek, in zato je tudi navadno rekal, da nič, kar čisto nič tako težavnega ni na svetu, kar ne bi on dragovoljno preterpel, kedar pomisli, kaj ga zato čaka v nebesih. In ta misel, bratje mili, naj potolaži serce tudi vam s sladko tolažbo, kedar vas zadene kaj hudega, kaka nesreča in nadloga. Ah, pomislite vselej, da bode minulo vse terpljenje tega sveta, in bode nastopilo večno veselje, ktere ga nam nihče ne odvzeme.

Sklep.

In sedaj, dragi moji, še enkrat pazno premislite vse, kar ste danes slišali. Slišali ste, kaj uči sv. pismo o nebesih; namreč da so nebesa, da so nebesa mesto nedopovedljivega veselja in veličastva, in da bodejo samo pravični prišli v nebesa. Slišali ste tudi, na kaj nas spodbuja ta nauk, kako nas vterjuje v dobrem, tolaži v tugi in žalosti. Skerbite tedaj, da pobožno in kerščansko živite in si zaslu-

žite, da pridete v to Božje prebivališče! Zdihujte po tistem veselju, katero vam je pripravljeno tamkaj, in ne cenite preveč niti bogastva, niti veselja, niti česti tega sveta. Ob času skušnjave povzdignite gori k nebesom svoje oči in pomislite na plačilo, katero vas čaka tam, vterjajte se in krepite v boju s svetom, mesom in hudičem. In kedar vas zadevajo kake nesreče in nadloge, kedar vas tlačijo hude bolečine, kedar se vas poloti črna žalost: tedaj se, bratje mili, potolažite s to mislijo, da so nebesa, da bodete enkrat dospeli tje gori, in da vam bode vse poplačano z nedopovedljivim veseljem: Krona je nevenljiva in veselje je večno! Amen.

Za III. nedeljo v postu.

„Vsako kraljestvo, katero se razdeli samo v sebi, bode razdejano, in hiša se bode zrušila na hišo.“ Luk. 11, 17.

Vvod.

Velik čudež je storil Jezus. Nememu človeku je dal spet govoriti, in ob enem ga rešil hudiča. In nad tistim se je čudilo in stermelo ljudstvo, ter slavilo Božjo vsegamogočnost, katero je pokazal Jezus na tem nesrečnežu. No, bilo jih je pa tudi nekaj, ki so narobe in na hudo obračali ta očividni čudež. Niso ga namreč mogli tajiti, pa terdili so, da Jezus po Belcebubu, hudičevskem poglavarju, izganja hudiče. Djali so: ž njim se je združil, pa mu je on dal oblast nad ostalimi hudimi duhovi. Pa krepko in dobro se je branil naš Zveličar, ter je na to gerdo kletev odgovoril: „Vsako kraljestvo, katero se razdeli samo v sebi, bode razdjano, in hiša se bode zrušila na hišo.“ Kakor da je rekel: kaj so hudiči sami proti sebi, da izganja drug drugega, in kar eden sezida, da drug podira? Ali ni znano tudi njim, da bi s tako neslogo propadlo njih kraljestvo?

Verne duše kerščanske, postanimo malo tu! S slogo, navadno je rekel nek modri kralj, rastejo male stvari, z neslogo pa propadajo tudi velike. V propast tedaj vodi nesloga. Ali ne poterduje tega tudi vsakdanja skušnja? Zakaj je propadlo mnogo mogočnih in silnih kraljestev na tej zemlji? Zakaj je poginila marsikaka rodbina, ktereje cvetela sreča, ktera je bila premožna in je slovela daleč okoli? Temu je kriva bila nesloga. Po razporu in needinosti propadajo silne kraljestva, propadajo tudi poedini domovi in rodovine, kar na nekem drugem mestu tudi priča sam sin Božji, ko pravi: „Ne more obstati hiša, ako se razdeli sama v sebi“.

(Mark. 3, 25.) Zato vam hočem danes natančneje razložiti in dokazati, da je

zelo škodljiva in pogubilna domača nesloga ali needinost; kajti v hiši, kjer je razpor in nesloga doma,

1) ni Božjega blagoslova ali žegna,

2) ni nobenega veselja.

O sreča, ko bi mir in edinost bila doma v vsakej hiši in v vsakej rodbini! Ali žalibog, ni tako! Tu in tam živijo v žalostnem razpertju in neslogi tudi tisti, ki pod eno streho prebivajo. Ali ni tedaj potreba, da tudi o tej nesreči nekaj spregovorim? To hočem storiti danes, le zvesto me poslušajte, saj bodem govoril v imenu Gospodovem!

I. del.

V hiši, kjer je razpor in nesloga doma, ni Božjega blagoslova. Taka hiša

1) ni Bogu ljuba. „Bog, ki po besedah sv. Pavla apostelna, ni Bog nesloge, ampak sloge“, hoče tudi ljubi mir in slogo. Zato je zapustil tudi edinorojeni sin Božji svoje nebeško veličastvo in prišel doli v solzno dolino, da poravná omilovanja vredno razpertje med svojim nebeškim Očetom in grešnim človeštvom. Zato so tudi o njegovem porodu peli in naznanjali angeli „mir ljudem dobre volje.“ Zato je tudi Jezus navadno pozdravljal: „Mir vam bodi!“ Mir svoj je dal in zapustil božji Učitelj svojim učencem, preden je šel v smert, in mir jim je prinesel tudi po svojem vstajenju. Kako mu je drag bil mir in edinost, vidi se tudi iz tega, ker je rekel Petru, da je treba bratu, kedar greši, odpustiti ne sedemkrat, ampak sedemset in sedemkrat. Posebno pa je opominjal svoje učence, naj živijo v miru in edinosti z besedami: „Bodite miroljubni med seboj.“ (Mark. 9, 49.) In zaukazal je, naj tedaj, ko stopijo v kako hišo, vsikdar pozdravljajo: „Mir tej hiši!“ (Luk. 10, 5.) Po tej besedi so ravnali tudi njegovi učenci; kajti ne samo da so drugim nosili mir in med seboj živeli mirno in složno: ampak so tudi druge opominjali, naj mirno in složno živé med seboj. Tako sv. Pavel apostelj, posebno ko je pisal Korinčanom: „Prosim vas pa, bratje, v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa, da vsi eno govorite, in da naj ne bode med vami razporov?“ (I. Kor. 1, 10.) Te besede so nam vsem rečene; kajti treba je, da so vsi ljudje miroljubni in složni, posebno pa oni, ktere veže kri in meso in ktere druží Božja previdnost pod eno streho, da skupaj živijo.

Sedaj, mili bratje, sodite sami, ali more biti gospod Bogu ljuba taka hiša, v kterej razsaja nemir in nesloga? Ali more biti Očetu nebeškemu mila tista hiša, kjer se jezi mož na ženo, ter se ž njo ruje in prepira? kjer se celi božji dan od jutra do večera kregata in rujeta oče in mati z otroci, gospodar in gospodinja z

družino, v kateri bi drug drugega rad vtopil v žlici vode, v kateri drug na drugega merzi in piha? Ali more, prašam vas zopet, biti Bogu ljuba taka nemirna in nesložna hiša? In, če mu ni ljuba, ali more biti v njej Božji blagoslov? Ne! kajti Božji blagoslov beži od take hiše, ktera ni Bogu ljuba. Žalibog! žalostno to resnico poterduje obilno hiš, obilno rodbin. Dokler je v njej vladal mir in edinost, vse je lepo šlo od rok, bila je v njej sreča in Božji blagoslov; ali odkar se je vgnjezdil nemir in needinost, zapustila jo je sreča in blagoslov.

2) Kjer so v hiši ljudje nemirni in nesložni, tam ne prebiva ljubi Bog. Bog, kakor pravi sin Božji, prebiva samo tam, „kjer so ljudje v njegovem imenu zbrani, tam sem tudi Jaz med njimi,“ (Mat. 18, 20.) govori sam on. Ni ga tedaj tam, kjer niso ljudje zbrani v njegovem imenu; ni ga tam, kjer ga ljudje ne čestijo in ne slavijo, kakor bi ga imeli čestiti in slaviti, kjer se ne ravnaajo po njegovih svetih zapovedih; ni ga tam, kjer ni miru niti pokoja, kjer je polom doma in nesloga, kjer so ljudem serca polne jeze in togotе. V takej hiši ne prebiva Bog; ali more pa biti v njej tudi Božji blagoslov? Ali more, prašam vas, cveteti ondi sreča in Božji blagoslov, kjer Boga ni? Ali mar mislite, da pomaga Bog tistim, ki prelomljujejo prvo in glavno njegovo zapoved, zapoved ljubezni? Ne, bratje mili! Zato naj delamo, kar nam je drago, zastonj delamo, zastonj se potimo, zastonj nam je ves trud in vse napenjanje, ako ne živimo mirno in složno. Tistim Bog ne pomaga, ki ne delajo ž njim; tistim ne pomaga, ki se z jeznim in z zlobnim srcem poprmljujejo dela. Zakaj ljudje niso mogli babilonskega stolpa do konca sezidati? Zato, ker delo ni bilo z Bogom pričeto; zato je zmešal Bog ljudem jezike, zato se ni doveršilo započeto delo. Ni drugače, bratje mili! V hiši, kjer ni svetega miru, kjer vlada nemir in needinost med ljudmi one in tiste rodbine, tam ne gré delo srečno spod rok, tam ni Božjega blagoslova. Tam ljudje ne delajo sebi na korist; kajti, kar eden sezida, to drugi poderó. Tam so ljudje kot telo, v katerem si udje delajo navskriž. Oko noče, da vodi nogo, roka noče, da v usta nosi jedi, noga toži, ker mora nositi celo telo. Tako pa terpi in propada celo telo.

Kristjani in bratje! Tu, tu — v nemiru in nezastopnosti — poiščite vzrok, ako vas je zapustil Božji blagoslov, ako se zastonj trudite, ako vam morda tudi izreja otrok po želji ne gré izpod rok. Otroci se samo tam morejo dobro izrejevati, kjer v hiši vlada mir in edinost. Kjer v hiši vlada nemir in needinost, tam se zaraste serce otročje s kokaljem, dračjem in kopinjem, kot njiva, ktere nihče ne obdeluje. Razdor in razpor, ki razsaja med stariši, seje otrokom v serce seme grešnih navad. Nihče ne more tajiti, da je temu taka; to poterduje pogostna skušnja, in morda je tudi med vami kdo, ki bi se moral za to terkat na persi.

Tedaj imejmo mir in slogo v hiši. Vedno naj nam pred očmi stoji izgled sv. Eleacara, grofa Arlanskega. Čujte, bratje, koliko je ta Božji ljubljenec cenil hišni mir. On ni nikogar terpel v svojej hiši, ki se ni hotel podvreči hišnemu redu. Svojej družini je napisal devet poglavitnih zapoved, ali najostreje jih je vse zartil, naj živé med seboj v ljubezni in edinosti. In zato se je ena njegovih zapoved glasila tako-le: „V mojej hiši se ne sme mir podirati. Kjer kraljuje nemir, ondi ni Boga. Nemir deli društvo v dva neprijateljska tabora, ki si neprenehoma prizadevata škodovati drug drugemu. No, ako bi se pa kedaj poderl hišni mir, hočem na zapovedujem, naj medsebojni razpor ne terpi dalje, kakor da solnce k božjej gnadi gre.“ Tako se je glasila zapoved sv. Eleacara. O sreča, ko bi ta zapoved v vsakej hiši bila na vratih nabita, in da bi v vsakej hiši vladal tak mir, pokoj in sloga, kakor je vladal v hiši slavnega tega prijatelja Božjega! In zato „bratje, vsi enako mislite, bodite miroljubni med seboj, in Bog miru in ljubezni bode z vami.“ (II. Kor. 13, 11.) In če bode z vami Bog miru in ljubezni, gotovo vas bode tudi blagoslovil z nebeškim svojim blagoslovom. Drugače ne bode v hiši Božjega blagoslova, pa tudi nobenega veselja, nobene prijetnosti. Ali o tem z Božjo pomočjo v drugem delu.

II. del.

V hiši, kjer vlada razpor in needinost, ni nikakoršnega veselja. Taka hiša je živ pekel. Ne pravim tega jez, ampak to terdi sv. Tomaž Villanovski: „Ako v miru živita mož in žena, otroci in vsa družina, taka hiša so male nebesa; če pa vlada razpor in needinost med njimi, je pa hiša jim velik pekel.“ (In. Con. ad Religios.) O ti sveti, z Božjim duhom razsvetljeni učitelj, ali nisi prav rekel? Res je, pekel je tista hiša, v kterej vlada nemir in nesloga; kajti kakor v peklu, tako tudi v njej ni nikakoršne radosti. Ni drugače, premili bratje! V hiši, kjer društvo živi v neslogi in neprijateljstvu,

1) tam ni prijaznosti, ni milobe, ni med domačimi dobre volje. To pa vsemu daje jasno in veselo lice, to vse sladi, in vsakemu dobro dene. Ah, kjer razpor deli serca, kjer se vgnjezdi serd in nemir; tam se vse samo nameršeno, namerdeno in neprijazno derži, tam je vse z mračnim mrakom pokrito, tam so ljudje kisli, merzni, neprijazni, tam ni nobene radosti. Taka hiša je kot zapuščena njiva, kjer raste samo teruje in kopinje. — V hiši, kjer vlada nemir in nesloga, ne more tudi zato biti nobene radosti, ker tam ni

2) pravega usmiljenja, ni čutiljivih in milostivih serc, serc takih, ktere bi s pravim pomilovanjem čutile tuje bolečine in nadloge, ali ktere bi s pravo radostjo čutile srečo in veselje bližnjega

svojega. Tam se ne joka, tam se ne veseli drug z drugim. Ali tedaj more biti tam pravo veselje, kjer ni takih čutiljivih in rahlih serc? Tam vzdihava v kakem kotiču razjokan nesrečnik, ali ni ga milostivega Samaritana, ki bi mu obvezal dušne rane, in izpral jih z oljem in vinom sladke tolažbe; — tam se zvija na postelji od bolečin siroten bolnik, ali ni ljubeznjive roke, ki bi mu postregla, — tudi kervna žlahta beži od njega, ter ga pušča brez tolažbe in pomoči. Ah! kjer se kaj takega godi, — in to se godi pogosto v v nesložnej hiši, — tam ni tebe, sladko veselje! — V hiši, kjer vlada nemir in nesloga, ne more nadalje tudi zato biti nobenega veselja, ker ondi ni

3) vzajemnega zaupanja. Ali more biti tam zaupanje, kjer ne veruje drug drugemu, kjer imá drug drugega za neprijatelja in nasprotnika svojega. Ali more biti zaupanje tam, kjer, kakor mislimo, ni okoli nas serc poštenih in iskrenih? Ne, bratje mili, tam ni vzajemnega zaupanja, kjer vlada razpor in nesloga! In kjer ni zaupanja, da so hišni ljudje poštene in drug drugemu dobri, tam ni nobenega veselja. Tam ni prostora za veselje in srečo, kjer mož ne veruje in ne zaupa ženi, in žena ne veruje in ne zaupa možu, kjer žena ojstro pazi in preži na vsak možev korak, kjer se otroci bojé serce odkriti svojim starišem. Hudobni Kajn je prvi poderl domači mir; ubil je svojega brata in s tugo in žalostjo napolnil tihi in mirni dom svojega očeta. Ravno tako tudi dan danes nemirni ljudje podirajo domačo srečo in veselje, in tirajo oboje iz hiše, kjer stanujejo. O sreča, ko bi imeli to na pameti vi očetje in matere, vi gospodarji in gospodinje, ki ne verujete in ne zaupate svojej družini, ter ž njo ravnate hudobno in neprijazno! O sreča, djaj sem, ko bi spoznali, da tako podirate domače veselje, da si tako spreminjate svojo hišo v žalosten grob. In posebno sreča velika bi bila, ko bi zakonski ne podirali domačega miru! Bog vas je združil, da bodete eno telo, eno serce, ena duša; ali žalibog! vi ne verujete in ne zaupate drug drugemu, ter živite med seboj v nemiru in neslogi! Marsikteri mož je zunaj svojega doma verlo blag in priljubljen, z vsakim prijazen in uljuden; ali ko dojde na svoj dom, ko prekorači prag svoje hiše, koj se merda, koj se ruje z ženo, njo jezi, kolne in terpinči. Ravno tako tudi marsiktera žena grení življenje svojemu možu, ter goni sveti mir, in ž njim vso radost iz hiše; to pa dela, ker ne veruje in ne zaupa svojemu možu, vsega dolži in obsojeva, o njem sumi, in jezični svoj jezik nad njim brusi. — Slednjič v hiši, kjer vlada nemir in nesloga, tudi zato ne more biti nobene radosti in sreče, ker ni v njej

4) nobene ljubezni. Ljubezen je kraljica vseh čednost; in nevsahljiv studenec najslajših radosti. Ljubezen, bratje mili, manjša in osladuje vse grenkosti. Brez ljubezni je tužno in žalostno to življenje, brez ljubezni bila bi ta zemlja prava solzna dolina, kdor

pa nosi ljubezen v svojim srcu, on nosi v svojem srcu nebesa in neminljivo veselje. In zato bi raje hotel stanovati v nizkej, slamnatej koči, kjer pa ljubezen kraljuje, kakor v najkrasnejšij palači, kjer pa ljubezni ni. — No, predragi, nič pa bolj ne pogaša in zatira ljubezen, kakor razpor in nesloga. Tedaj, kjer ni sloge, tam ni ljubezni, ni nobenega veselja. Zato, bratje mili, če si želite veselo živeti v svojej hiši, gojite v srcu medsebojno ljubezen. In če nosite v srcu ljubezen, bodeste radi prenašali medsebojne slabosti in pregreške, ne bodeste zavidali drug drugemu, ne bodeste se jezili drug čez drugega, ne bodeste drug o drugem hudo mislili in govorili, zakaj miroljubni in poterpežljivi bodeste! In če bodeste miroljubni, bodeste tudi zveličani, ker to nam obeta sam Jezus, gospod naš, rekoč: „Blagor mirnim, kajti sinovi Božji bodo imenovani.“ (Mat. 5, 9.) Glejte, verne duše kerščanske! krotkim in mirnim obeta sin Božji večno veselje. Samo krotki in mirni se bodejo imenovali njegovih otroci. O Bog! koliko plačilo! In ob vse to se hočemo pripraviti z nemirom in neslogo? Ne daj Bog! Zato tedaj imejmo mir, kakor sploh z vsemi ljudmi, tako posebno v svojej hiši, ako se želimo večno veseliti in imenovati sinovi Božji.

Sklep.

Ti prokleta nesloga, in ti gerdi nemir, kedaj se hočeta za vselej pobrati iz naših domov? Ti pa mili in sladki pokoj in mir, kedaj se hočeš zopet k nam vrniti? Verni kristjani, dal bi Bog, da bi vsi danes odšli od tod iz cerkve s to terdno obljubo, da hočete vzdržati sveti mir in pokoj po svojih hišah! Slišali ste, da, kjer ni miru in sloge, da tam ni Božjega blagoslova, ni nobenega veselja. Ogibajte se tedaj domačega razpertja in needinosti, podajte si bratovske roke, in recite: Od današnjega dne hočemo živeti med seboj mirno in složno, naj je vse odpuščeno in pozabljeno, karkoli se je kedaj dogodilo pod to streho! Bodite med seboj sterpljivi in miroljubni. Če bi se pa kedaj speri in drug drugega razjezili, naj ne zaide solnce v jezi vašej! Ti pa, Bog in Oče nebeški! potrdi nas vse v tem dobrem sklepu, in po sladkem miru tega življenja daj nam uživati večni mir in pokoj v svetem raj. Amen.

Za IV. postno nedeljo.

„Bila je blizo velika noč, Judovski praznik.“
Janez 6, 4.

Vvod.

Gotovo da ne vem, komu bi se boljše čudil? Ali prevelikej ljubezni in dobroti, ktero je Jezus skazal ljudem, ki so bili v ve-

likej potrebi, ali pa silnemu čudežu, kterega je bil storil? Poslušajte, bratje, kako se je dogodilo to, kar nam pripoveduje danesnje sv. evangelije. Nekdaj je šel premili naš Odrešenik na neko daljno pusto goro, in za njim je vrela silna množica ljudi. To ljudstvo je bilo tako željno poslušati besedo Božjo, da je celo pozabilo na telesno hrano. Začel pa jih je glad moriti, ker niso imeli nič, da bi bili jedli. Ubožčki, kaj hočete sedaj početi? Ali bote mar konec vzeli na potu proti domu? To se pač kaj lahko zgodi! Ali došla je pomoč obilna, pomoč nepričakovana. Vse je nasitil Jezus s telesno hrano, kakor jih je bil prej nahranil z duševno hrano, s svojim svetim naukom. Vse je nasitil s kruhom, in to tako čudovitno, da jih je bilo sitih okoli pet tisoč ljudi, ostalo pa je vendar še več kruha, kakor se ga je dalo Jezusu v roke. In to se je zgodilo, kakor pripoveduje danesnje sv. evangelije, ravno tisti čas, ko je bila blizo velika noč, judovski praznik.

Ta čudovito pomnoženi kruh je dal Jezusu priložnost, da je spregovoril ljudstvu o drugem, mnogo čudovitejšem in slajšem kruhu, kterega hoče kedaj dati svojim vernim; v mislih je Jezus imel presveto svoje telo, ktero je hotel svojim vernim dati v jed in hrano. In kar je Jezus blizo velike noči obljudil, ravno to je tudi dal blizo velike noči, dal je na véliki četrtek in deli ga še tudi sedaj pravovernim po služabnikih svojih posebno o velikej noči. Bratje mili, vi veste, kakošen je ta kruh. O presveta skrivnost, ti si tisti živi kruh, ki je prišel iz nebes! V tebi je sam Jezus, sin Božji, v tebi se nam daje on uživati s svojim telesom in kervijo, kot Bog in človek. Blizo je tudi naša vélika noč! O da bi se tudi mi vsi poživili s tim nebeškim kruhom! Sveta mati cerkev zapoveduje vsakemu katoliškemu kristjanu, naj vsaj enkrat v letu, in sicer o velikonočnem času, prejme presveti zakrament sv. rešnjega Telesa. Tedaj, bratje mili, da tim raje spolnite to svojo dolžnost, volje sem, vam danes razložiti milosti in gnade, ktere si pri vrednem sv. obhajilu zadobimo.

Vredno sv. obhajilo:

- 1) poterduje nam dušo,
- 2) združi nas z Jezusom, in
- 3) daje nam zastavo večnega življenja.

Govoriti mi je o tej presvetej skrivnosti, ktere se angelji in nebeški duhovi uklanjajo v naj večej ponižnosti. Kličem toraj, kot nekdan prerok: Gospod, Bog moj, ne znam govoriti, ker sem dete! Ali zanašam se na tvojo pomoč, in če tudi sem slab za to delo, vendar se hočem prederzniti in govoriti v tvojem imenu.

Razlaga.

1. Vredno obhajilo, to je vredno prejemanje presvetega zakramenta sv. rešnjega Telesa, poterduje nam dušo.

Sladek je bil tisti kruh, s katerim je Jezus nasitil lačno ljudstvo v puščavi; ali s tim kruhom se je nasitilo samo telo. Tisti kruh pa, ki je na oltarju, je prava hrana za dušo. Sam Jezus, zveličar naš, je rekel: „Moje telo je prava jed, in moja kri je prava pijača.“ (Jan. 6, 56.) S temi besedami je hotel reči premili naš Odrešenik, da telo in kri njegova, kader se uživa, v duši dela ravno to, kar dela v telesu jed in pijača. Kakor navadna hrana poživlja telo, tako tudi ta nebeški kruh poživlja dušo našo. Pomisli, kolikih milosti more doseči s to hrano tvoja duša!

a) S to hrano moreš se poterčiti in poživiti, da zamoreš srečno odbijati vse grešne napade in skušnjave. V pervej dobi kerščanstva so se poživljali pravoverni s presvetim telesom Jezusovim. Navadno so ga pri sebi nosili, preden so jih vodili kervniki na mučilišča in morišča; poživljali so se ž njim, da so mogli vpirati se okrutnikom ter hrabro in junasko preterpeti naj grozovitnejše muke. Nam v sedajnem času se ni treba vojskovati s takimi sovražniki, ali vkljub temu imamo druge sovražnike svojega zveličanja, posebno naše meso nas vleče v greh, ter je večkrat krivo, da zveličanje naše duše pride v velike nevarnosti; kajti „človeške čutila, kakor pravijo perve Mozesove bukve, so od mladih nog nagnjene na hudo“. Kedar nas tedaj napade skušnjava v greh, kedar se vzburijo v nas grešne želje, kedar nam oslabi volja za dobro in se začne nagibati v hudo; takrat, bratje mili, hitimo k temu božjemu zdravilu; ž njim se hočemo poživiti, ž njim poterčiti, ž njim obvarovati greha. To so skusili mnogi, ki so vredno prejekali Jezusa v presvetem zakramentu. Njih ni mogla premagati nobena skušnjava, nobeno grešno poželjenje; kajti tako jih je pokrepilo in oserčilo vredno obhajilo, da so srečno odbijali vse grešne napade. Pa tudi sedaj ravno to dela vredno obhajilo. Tako piše sv. oče Ciril Aleksandrinski: „Ako se te loti gerda ošabnost, prejmi presveto telo Jezusovo; po tem ponižnem kruhu postaneš ponižen. Ako te napada merzla skopost, nahrani se s tim nebeškim kruhom; po tem darežljivem kruhu postaneš darežljiv. Ako te napihne kužni veter nevošljivosti, prejmi ta angelski kruh; ta ljubeznjivi kruh te bođe napolnil z ljubeznijo. Ako te vabi nezmernost v jedi in pijači, nasiti se z Jezusovim telesom, napoji ž njegovo kervijo; po tem telesu, ktero si je toliko pritergovalo, štirideset dni in noči postilo, postati hočeš zmeren. Ako te mori duhovna lenoba, in ako ne moreš premišljevati Božjih resnic in opravljati svojih molitvic, pokrepčaj se z Jezusovim telesom; pa se ti bođe duša napolnila s pobožnostjo. Ako te draži telo v greh nečistosti, prejmi ta presveti zakrament; po prečistem Jezusovem telesu bođeš čist in zderžen.“ Glejte, v Jezusu zbrani bratje, tako govori sv. oče Ciril, tako nas spodbuja, tako opominja, to nam obeta, ako bodemo vredno prejekali presveto telo Jezusovo. Vidite tedaj, da ni boljšega zdravila, niti boljšega pripomočka, niti

terdneje brambe proti hudobnim in grešnim željam, kakor je vredno uživanje sv. rešnjega telesa. Ali to še ni vse.

b) Vredno obhajilo krepí in uterduje nas v dobrem, da zamoremo spolnovati vsako dolžnost in si pridobiti vsako čednost. „Presveto obhajilo, uči Tomaž Kempenčan, nas ne samo odvrača od hudega, ampak nas tudi poterduje v dobrem.“ (De imit. Christi lib. 4. cap. 3.) In to so skušile vse bogoljubne duše, ktere so vredno prejemale ta presveti zakrament. Čujte, kaj je rekla sv. Terezija: „Eno samo obhajilo obogati dušo z vsem duhovnim blagom. V tej solznej dolini“, pravi nadalje, „ni boljšega pripomočka, pokrepčati se, kakor če se združimo z Jezusom v presvetem obhajilu.“ Tako je navadno govorila sv. Terezija; sv. Frančišek Salezij pa piše tako: „Očividni mi je dokaz tri in dvajsetletne skušnje, koliko moč da ima ta presveti zakrament, to je, da nam pokrepčá dušo v vsem dobrem.“

Glejte, predragi, tako nas pokrepčuje ta presveti zakrament; tako nas pokrepčuje, da moremo ne samo odbijati vsak grešni napad, ampak tudi izvrševati vse dobro, vsako čednost. Ali je tedaj mogoče, da ne bi skerbeli, pokrepčati se s to presveto in dragoceno jedjo? Ali ne skerbite tudi za telo, ali ne jeste vsak dan? Duša vaša, neumerjoča duša pa bi stradala? Kaj bolj cenite telesno življenje ali duhovno? Ah, bratje mili, vi grešite, ker se umikate mizi Božjej. Tožite zastran hudih skušnjav, tožite neprijatelje svojega zveličanja, tožite zastran svoje omahljivosti in slabosti; pa glej, lahko bi si pomogli, ko bi le hoteli! Pripoveduje nam sv. evangelije, da se je samo roba Jezusove obleke doteknila neka žena, in da je koj ozdravela od hude svoje bolezni. In ali bi ne mogli tudi vi prejemati Jezusa v serce, in se tako mnogo gotovejše znebiti vseh dušnih slabosti in bolezni? Ako tedaj padete v skušnjavi, in ne morete vpreti se grešnim navalom: krivičite in tožite sami sebe, to je vaša krivica. Ako ste nestanovitni v dobrem, ako ne spolnujete storjenih sklepov in obetanj: dolžite sami sebe, to je vaša krivica. Enkrat vam poreče Jezus: Nevredni, ali ni vam bila dovolj milost moja? Ali nisem vam sam sebe dajal za pomoč? Kristjani, tako bode enkrat govoril Jezus, ako bodete opuščali pridobivljati si neizmerne milosti, ktere izvirajo iz vrednega prejetanja tega presvetega zakramenta. Koliko očitanje? Dal bi Bog, da ne bi doletelo nobenega izmed nas tu zbranih! In zato, bratje mili, pristopajmo pogostokrat k Božjej mizi; pristopajmo posebno ta sveti čas, ko je blizo vélika noč, nahranimo se s presladko angelsko hrano, ktera nam krepí in poterduje dušo. Ona nas tudi naj ože druží z Jezusom.

2. Po vrednem obhajilu se naj ože združimo z Jezusom. Pravimo: „Naj ože!“ kajti pri obhajilu prejemljemo presveto njegovo telo in se z njim popolnoma zedinimo. Zato je rekel sam Jezus: „Kdor jé moje telo, in pije moje kri, ostane v meni, in jaz

v njem!“ (Jan. 6, 5, 7.) Bog, kolika milost! On v nas, in mi v njem! Pomisli, človek, kako ozka, kako terdna in kako sveta je ta združitev! O Bog, tako nisi počestil ne angelov v nebesih! Res je, radujejo se ti zveličani duhovi, ker so pri tebi v nebesih; radujejo se, ker te neprenehoma gledajo, ker s tebo prebivajo v sv. raju; ali ž njimi se nisi tako tesno združil, k njim se nisi ponižal tako globoko, njim nisi storil tolike milosti, da bi postal ž njimi eno telo. Sin Božji, ali si mogel nas bolje ljubiti, kakor si nas ljubil? Ali si mogel nam več dati, kakor si nam dal? Ah, ni ti bilo dovolj, da si zapustil zavoljo nas prestol svoje večne slave, da si postal za nas ubog človek; ni ti bilo dosti, da si dal se za nas bičati, opljuvati, s ternjem kronati, zasmehovati, in na križ razpeti; Gospod premili! ti si nam dal samega sebe za jed, da se z nami zediniš, z nami združiš in skleneš! To je taka združitev, da mora vsklikniti vsak izmed nas z apostelnom Pavlom: „Živim, toda ne jaz; živi pa v meni Kristus.“ (Gal. 2, 20.) O ti neizmerna ljubezen, da bi ti zastoj prebivala v nas? V svojo hišo samo te je sprejel Cahej, in koj je postal sin Abrahamov, in koj je došlo zveličanje njemu in vsej hiši njegovej. In koliko milost še le moremo doseči mi presrečni, ki ga moremo sprejeti ne samo v hišo, temuč v serce! Povejte ve bogoljubne duše, ktere vredno prejemljete Božje telo v čiste serca; povejte, pravim, ali se ne topi vam duša od milote, kedar idete od mize Božje? Ali ne občutite nedopovedljivih sladkost, kedar se zedinite z Jezusom Kristusom? Ali se vam ne vzdiguje serce k nebu, ali ne gori in ne plameni s plamenom svetih želj, kedar k vam pride sam Jezus Kristus? Ali ne čutite, da ste napolnjene z vsemi milostmi, kedar vam postane serce vaše vredno in sveto stanovanje Jezusovo? Svet! nič ni na tebi drajšega, nič svetjšega od vsega blaga; in zato je prav terdil angelski sv. Tomaž Akvinski: „Nič ni dragocenišega, kakor ta gostija, da, nobena skrivnost ni zveličavniša, kakor je ta. (Breviar. serm. fest. Corp. Christi.)

Bratje, zopet kličem: Blizo je velika noč! In zato, kakor hrepeni jelen po studencu žive vode: tako naj hrepeni tudi vsaka duša po telesu in kervi sina Božjega. Pristopajmo pogostokrat k mizi Božjej, posebno si prizadevajmo v tem velikonočnem času prejeti presveto rešnje Telo. Ne dajmo, da mine sveti ta čas, in mi ne bi pristopili k Božjej mizi! Gospod pa hoče, da se druži samo s tistimi, ki ga vredno prejemljejo; zato pripravimo serca, očistimo jih od vsega kvasa grešnih želj, in kakor se spodobi Božjim ljubljencem, oblecimo se v svatovsko obleko. Tako hočemo, bratje mili, prejeti vse milosti, ktere izvirajo iz te skrivnosti; Jezus se hoče z nami združiti, ter on v nas, in mi v njem nerazdružljivo prebivati. Da, zadobiti hočemo tudi tretjo milost, ktera izvira iz vrednega obhajila; dobiti hočemo zastavo večnega življenja, o čemur v tretjem oddelku.

2. Po vrednem obhajilu dobivamo zastavo večnega življenja.

Velikovredna in sladka je bila mana, s katero je Bog štirideset let živil Izraelski narod v puščavi; ali mnogo vredniša je in mnogo slajša tista nebeška mana, katero nam daje Jezus pri svetem obhajilu. Jedli so očetje judovskega naroda mano v puščavi, pa vendar so pomerli; ali kdor je to nebeško hrano, živel bode vekomej. To nam obeta sam Jezus, premili naš zveličar, ki pravi: „Jaz sem živi kruh, ki sem iz nebes prišel; ako kdo je od tega kruha, živel bode vekomaj.“ (Jan. 6, 51. 52.) Pri sv. obhajilu se nam daje zastava večnega življenja in zdravilo proti dušnej smerti. Ko je bil Adam okusil prepovedani sad, došla je smert na svet. Jezusovo presveto telo pa je tisti sad, ki nam zagotavlja in donaša večno življenje. Jezus, sin Božji, hoče spolnovati svoje obetanje, in dati večno življenje tistim, ki uživljajo njegovo telo; dati tistim dušam, v katerih se večkrat naseli in v njih prebiva. On ne bode pogubil tiste duše, katero je tolikokrat spremenil v svoj tempelj, s katero se je tako pogostokrat naj ože združeval. O tem bodi vsak prepričan, ker nam zato priča presveta beseda njegova.

Ali more biti kaj veselejšega, kakor misel ta: ako bodemo prejimali ta kruh, bodemo živeli vekomaj? Ah, koliko sladkosti in milote izvira iz te svete vere, da ne bodemo nikdar umerli, to je: da bodemo vedno v milosti in gnadi pri Bogu! Kako se tedaj mora vzradovati vsako človeško serce, kedar se mu približa smertna ura! Da, da, strahovit je tisti čas, kedar bodeš, o človek, stal pred temnimi vratmi neznane večnosti, kedar ti bode treba zapustiti ta svet, kedar se ti bode treba posloviti z vsem, kar ti je na svetu milo in drago, kdo bi se ne raztužil v duši in ne zjokal v sercu, ko vidi, da se mu bliža nemila smert? In kdo da ne strepeta od strahu, kedar premišljuje svoje življenje, misli na ostrega vsegavedočega sodnika, ki ga hoče skorej poklicati pred sodnji svoj stol? Ah, kedar napoči ta veliki in strahoviti čas, groza prijemlje in strah popada vsako človeško serce! Ali vzraduj se in razveseli, duša kersčanska! razveseli se in potolaži s tim, ker imaš v tem presvetem zakramentu gotovo zastavo večnega življenja. Otrsi se prevelikega strahu smerti, ter pomisli, ako se v tem življenju prav in resnično združiš z Jezusom, da te tudi na unem svetu ne bode moglo nič odločiti od njega. Pokrepljen in vterjen s telesom in kervijo Jezusovo, bodeš se preselil, bratec mili, v večnost, in tam našel usmiljenje. Srečna in blažena hoče biti tvoja poslednja ura, ker bodeš v Gospodu zaspal, in v večnosti bodeš prejel mesto med izvoljenimi. Božja beseda ne goljufa, pravim zopet; ona nam zagotavlja, da, kdor je ta kruh, da bode živel vekomej. O tem prepričan naj vsak med nami danes zakliče, kakor je vskliknil nekda bogoljubni Tomaž Kempenčan: „Vzraduj se, duša moja, in zahvali Boga za tako dragi dar, ki ti ga je zapustil v tej solznej dolini.“ (De imit. Christi lib. 4. cap. 2.)

Sklep.

Ali sedaj je že čas, da sklenem svoj govor. Slišali ste danes, bratje mili, kaj dela vredno sveto obhajilo, to je, vredno prejetje tega presvetega zakramenta. O s kako živo željo bi morali poželejvati ta angeljski kruh! Ljudstvo, o katerem pripoveduje današnje sv. evangelije, se je dragovoljno dalo nasititi s kruhom zemeljskim, kterega je Jezus čudovito pomnožil; in mi ne bi zaželjeli z živo željo te presvete in presladke večerje, katero nam pripravlja Jezus na oltarju v presvetem zakramentu? Blizo je velika noč! In ta sveti, nikdar ne pozabljivi čas, kliče nas kot z angeljsko trombo: Odkupljeni Jezusovi, pridite, pa jemljite iz njegove blagajnice! Idimo tedaj, pa si dajmo odpreti to blagajnico! Okušajmo zopet in zopet nebeško to mano. Ti pa, Jezus, vstvari v nas serce čisto, da zamoremo vredno okusiti, kako si sladek Gospod, ter se s tvojim presvetim telesom nahraniti v zveličanje naše uboge duše. Amen.

Za V. postno nedeljo.

„Ali ne pravimo mi prav, da si Samaritanec, in da je hudič v tebi.“ Jan. 8, 48.

Vvod.

Jezus, gospod naš, bil je sama svetost, sama dobrota. Njegovo življenje je bilo tako čisto, tako sveto in nedolžno, da je mogel reči: Jaz sem čist od vsakega greha, kdo me more izmed vas obdolžiti kakega greha? Vsem ljudem je bil dober in usmiljen. Kje ste vi slepci, nemi, gluhi, gobovi in hromi, in ostali vsakoverstni bolniki in betežniki? Pridite le-sem, pa povejte, ali ni vam vsem pomagal dobi Jezus, ko ste bili z zaupanjem hiteli k njemu? Jezus, gospod in Bog moj! ti si vsem ljudem dobro delal, vsaka tvoja stopinja je zaznamovana s kakim dobrim delom. Pa vendar, ah vendar, mili moji, gerdo, pregerdo so mu to povračevali. Eni so govorili, da brani davek dajati cesarju; drugi, da punta in zapeljuje narod; tretji zopet, da se z grešniki naj raje peča in ž njimi je; in zato so njega, presvetega, imenovali krivoverca, Samaritanca, in človeka, ki je združen s hudičem! „Ali ne pravimo prav, da si Samaritanec, in da imaš hudiča?“ Tako mili bratje, tako so ga obrekovali nehvaležniki, kakor nam priča današnje sv. evangelije. Gerdi vi obrekovalci, hudobni in strupeni jeziki, ali se ne bojite peklenkega ognja, ali se ne bojite v njem vekomaj goreti? Kolika je ta hudobija, o Presvetem govoriti tako gerdivno, tako gnušno!

Postani tu, duša kerščanska, pa pomisli: če Jezus ni odšel obrekovanju, da tudi tebi ni mogoče oditi. Tudi naj strupenišega gada jezik ni tako strupen, kakor so mnogih ljudi umazane usta. Prav si tedaj rekel kralj preroški, da so „njihovi zobje orožje in pšice, in njih jezik oster meč.“ (Psal. 56. 5.) Tudi dan danes še se rado brusijo obrekljivi jeziki nad bližnjim, ter ne prizanašajo nikomur, tudi naj poštenišemu ne. Ali joj in gorjé takim obrekovalcem! Oni sami sebi kopljejo jamo! Njim v zveličanski opomin hočem danes govoriti o tej gerdej pregrehi. Čujte tedaj jedro današnjega mojega govora. Jaz pravim:

Obrekovanje je škodljiva pregreha; kajti donaša škodo

1. tistim, kateri se obrekujejo in

2. tudi tistim, kateri obrekujejo.

Daj, Oče nebeški, da bi po tvojej milosti moj govor kaj prida donesel mojim poslušalcem!

I. del.

Na japonskih otokih se je naselilo nekoliko tergovcev Hollandških ravno tedaj, ko je tim otokom posijala luč kerščanske vere. Ti ljudje, lačni in žejni za denarjem in premoženjem, so hoteli sami tam tergovati, in gnali so na to, da bi na te otoke ne smelo dohajati kako drugo ljudstvo. Za to so očernili vse duhovnike, ki so po teh otokih sijali seme sv. evangelija, očernili jih pred tamošnjim cesarjem Tajkosamom. Legali so se, da ti nimajo nobenega drugega namena, kakor da te krasne zemlje spravijo pod Španjsko vladu in oblast. Ajdovski cesar je veroval temu črnemu obrekovanju, ter jel grozno razsajati in divjati zoper kristjane. Devet vnetih in neutrujenih teh misijonarjev je dal na križ razpeti, ter zapovedal pomoriti vse kristjane, ki niso hoteli zatajiti Jezusa. In preden je minulo dvajset let, ni bilo več tam nobenega kristjana. Glejte, koliko hudega, kako neizmerno mnogo hudega more napraviti obrekovalec, more napraviti človek, ki o drugem hudo govori, govori to, kar ni resnica. Vneti in bogoljubni misijonarji so šli iz ljubezni do Jezusa, iz ljubezni do človeštva, šli so preko pečine morske, zaupali se rokam divjih ajdov, izpostavili se za Boga in zveličanje ljudsko tolikim nevarnostim, nevarnostim na kopnem, nevarnostim na morju, pa glej! djali so obrekovalci: to vse ni res. Vi niste poslanci Božji, niste goreči in vneti duhovni, vi ne iščete slave Božje in zveličanja ljudskega, vi ste gerdi goljufi, ter ne iščete nič drugega, kakor samo krasne te otoke podvreči Španjskej oblasti. Tako so s to peklensko lažjo in s tim obrekovanjem misijonarje pripravili ob vse poštenje. Pervi sad tega greha! Vzeli so pa tudi mnogim sv. vero in pravo srečo. Glejte drugi sad obrekovanja! Prišlo jih je veliko zavoljo tega ob življenje, glejte tretji sad gerdega obrekovanja! Ne terdim, da vsak obrekovalec tako zelo škoduje bližnjemu, ali vendar mu škoduje, in sicer zelo škoduje.

1. Škoduje poštenju in dobremu imenu. Ali ne terpi škode poštenje tvojega bližnjega, kedar o njem, obrekovalec, raznašáš slabe glasove, kedar ga sumnjičiš pred svetom, kedar govoriš o njem, kakor da je človek hudoben in malopriden? Ali ne veš, da ni na svetu nič drajšega, kakor je poštenje in dobro ime? Že modri Salomon je rekel: „Dobro ime je boljše, kakor obilno bogastvo; nad zlato in srebro je prijetnost.“ (Preg. 22, 1.) Hudobnež, pomisli tedaj, kako škoduješ bližnjemu. Ti mu jemlješ največe in najdragocenejše blago. Ali mar ne zgubi človek mnogo, — verlo mnogo, ako zgubi poštenje? Žalibog! komur se imé enkrat okali in očerni s kakim madežem, on ostane sumljiv in čern vse življenje, naj se potem vede, kakor mu drago. Koliko škode pa še le pride iz obrekovanja, ako s svojim gerdim jezikom se zadiraš v ljudi imenitne, ljudi take, katerim je dolžnost drugim svetiti s svojim naukom in dobrimi zgledi, kterih poklic in dolžnost je lepo obnašo, pravico in strah Božji po svetu širiti! Ali morejo oni vse to dovoljno spolnovati, spolniti vse, na kar jih je Bog poklical, ako si jim ti, gadni obrekovalec, očernil obraz, oropal jih poštenja in veljave pred svetom? Glej, gerdi obrekovalec, ti si temu kriv, ako oni, po tebi očernjeni in obrekovani, ne morejo na svetu storiti toliko dobrega, kolikor bi imeli storiti. Prav je tedaj rekel kraljevi prerok, da je „odpert grob gerlo tistih, ki s svojimi jeziki goljufno delajo.“ (Psalm 5, 11.) Tako je, verne duše kerščanske! Obrekovalčevo gerlo je odpert grob, v kterega se pokopava ne samo poštenje mnogih ljudi, ampak tudi

2) vsa sreča, ves mir in pokoj njihov. Ali bi se radi o tem prepričali? Poglejte! Tam vsred zbranega ljudstva stoji na sodbi poštena in bogoljubna žena. Z rokami sklepa, milo joka ubožica. Dva starca nagnjusna sta jo očernila, obdolžila jo pregrešnega dejanja. Že jo obsodijo na smert, že jo peljejo, da jo umoré. Pomislite, koliko je morala ubožica preterpeti tuge in žalosti! Ah, dozdeva se mi, kakor da jo sedaj tu vidim, sedaj čujem, kako bitko joka, milo stoka: Ah nesrečnica sem! poginiti moram, ako se me sam Bog ne usmili. — Res usmili se je Bog te reve, in Daniel je rešil to ubogo Suzano. Ali ne kalite res na svetu vi obrekovalci slehernega veselja ali ne podirate res sladkega mirú in pokoja? Prava je tedaj in živa resnica, kamorkoli stopa vaša noga, kamorkoli sega strupeni vaš jezik: povsod tam se razlega plač in jok, tam nehava sladka radost, nehava sveti mir in pokoj. Vi ste pravi kervniki. Toda ne imenujem vas jaz tako, ampak sv. Lovrenc Justinijan. On pravi: „Meč ubija človeku telesno življenje, obrekovalen jezik pa ubija mir in pokoj duši.“ (De vita solit. c. 4.) In ni drugači! kajti vi obrekovalci tergate tudi kervne zveze, ljubezen spreminjate v jezo, podkopujete mir in srečo celim rodbinam, napravljate prepir, kreg, needinost in nemir. Vi ne puščate pri pokoju tudi mertvih ne, vi ste grabežljivi volkovi v človeškeji podobi: kajti kakor oni izkopavajo mertve trupla iz grobov: tako tudi vi

vlačite mertve iz grobov, da jih še po smerti černite s strupom svojih besed. O kdo bi preštel vse one solze, ktere ste vi ljudem že napravili! Kdo nam dopové vse ono gorjé in žalost, s katero ste napolnili in raztužili serca tistim, kterih ste se dotaknili s svojim strupenim jezikom!

3) Grenkost in žalost, tuga in solze ne podaljšujejo človeku življenja. Človek oropan poštenja in dobrega imena, očernjen terpi in se muči noč in dan, zdihuje in žaluje, in tako si zdravje podkopava, ter se prezgodaj vleže v hladni grob. To priča sv. Duh, ko veli na usta Sirahove: „Tepenje z bičem proge dela; otepanje z jezikom pa kosti zmelje.“ (Sir. 28, 21.) Hudobni obrekovalec ali ne krajšaj življenje bližnjemu? Ali ne podkopavaš zdravja telesu? Ali ne piješ kervi in mozga iz njega, kedar ga s tugo tužiš in z žalostjo žalostiš, kedar ga z žolcem hraniš, in s strupom pojiš? O kolik greh je to? Ali kaj velim? Greh? ah to je strahovita spačenost, spačenost večne kazni, prekletstva vredna! Besede tvoje, obrekovalec, so smertonosne strele, spuščene od vražjega loka, ki ranijo bližnjega globoko v serce, ter ga razbolé in razžalosté do gole duše. Ti si strupen ščipavec, ki mu izjedaš serce. Ti si červ, ki mu gloješ kosti in podgrizuješ zdravje. Ti si žejna pijavka, ki mu kri sešajš in piješ. Ti si gerda kača, ki mu s smertnim strupom svojim ostrupuješ vse ude. In zato joj in prejoj tebi hudodelec, kar hočeš koj slišati v drugem delu.

II. del.

Kopje, spuščeno v zid, odleti od njega, ter rani tistega, kdor ga je spustil; bučela, kedar pusti želo in pikne, sama sebi smert zadá. Ravno tako tudi obrekovalec sam sebi zadaje težke, rane, sam sebi koplje jamo.

1) Obrekovalca se varuje vsak. Povejte mi sami, bratje mili ali morete obrekovalcu zaupati? Ali ne veste, da bode o pervej priložnosti zlo in krivo govoril od vas? Ko odidete od njega, ko mu obrnete herbet, pa bode koj vas prijel s svojim ostrim jezikom. Kakor dela drugim, tako bode storil tudi vam. Zato ne verujem, da bi kdo mogel ljubiti tako zlobnega človeka, da bi kdo mogel zaupati se mu. To priča tudi sv. pismo, ko veli v bukvah pregovorov: „Obrekovalec je ljudem gnjusoba.“ Čuj to, in vtisni si v serce, ti obrekljivi jezik, tebe vse sovraži, ti si zopern vsem ljudem! Tebe nihče ne ljubi, tebi nihče ne zaupa zavoljo obrekljivega jezika tvojega. Zato pa ti morda maraš ali nemaraš. Pomisli pa še na drugo šibo, katero pleteš sam sebi.

2) Ne vém prav, ali imaš vest, kajti o tem bi moral zelo sumiti. Pa kaj pravim? Da, da, ti imaš vest ali ti je prekoscata. Ako bi ne bila tako kosmata, gotovo ne bi mogel tako okrutno,

tako nečloveško raniti svojega bližnjega, kosmata ti je vest, in zato te zavoljo tolikih grehov ne peče, ne boli, vest tvoja spava globoko grešno spanje. Ali priti hoče čas, in takrat se bode prebudila. Ona more nekaj časa dremati, spati, ali ne za vselej. Gotovo se ti bode prebudila in oglasila kedaj, ali joj takrat tebi! Takrat te bode strahovito pekla, strahovito grizla. Stavila ti bode pred oči vse one, ktere si očernil, osramotil, oropal poštenja in dobrega imena; opominjala te bode vseh solz, ktere si drugim prisilil v oči; in te solze bodejo pekle dušo, kot peklenški ogenj. Ali morda misliš, da je to reč mala, oropati bližnjega poštenja in dobrega imena? Dobro pomisli, kaj si storil: Tvoj hudobni lažnjivi jezik je razdvojil in razperl najboljše prijatelje, odvernil serce možovo od zveste žene, sejal je med rodbino razpertje, neslogo in nepokoj, pripravil si dobro in pošteno deklico ob njeno največe, morebiti edino bogastvo, ob dobro ime, in tako jej pokvaril srečo, ktero bi bila dosegla, ali vsaj mogla doseči. Morda si vrednega in delalnega človeka djal ob kruh in službo, otežil in ogrenil mu življenje, v nesrečo potisnil njega in njegove otroke. — Ljubi Bog, ali je mogoče, da te ne boli in ne grize tvoja vest? Ako tudi sedaj molči, ali vekomaj ne bode molčala. — Dalje še pomisli tudi to: dokler se ne popravi in nenadomesti storjena škoda, do tega časa se greh nikomur ne odpusti; spoveduj se tega tudi stokrat ali tisočkrat. No, kako je pa težko nadomestiti in popraviti škodo in krivico, ktero si storil komu na poštenju in dobrem imenu! Mozes je z Božjo pomočjo spremenil palico v kačo, in kačo zopet v palico: ali Egipški čarodejnik niso mogli storiti tega. Mogli so sicer palice svoje spreminjati v kače, ali iz kač niso mogli sopet napraviti palic. Tim Egipškim čarodejnikom ste enaki vi obrekljivci. Vi morete storiti z lažnjivimi svojimi besedami, da tega ali tega imajo ljudje za gerduna in nič-vredneža; ali ne morete mu poverniti poštenja, ktereга ste mu bili vzeli. Morete očerniti in okaliti, ali ne morete omiti in očistiti. Obrekovanje, izpuščeno iz ust, leti kot strela, ter se ne more več vjeti in nazaj verniti. Ah, joj vam! Vi delate mnogo hudega, ali žalibog, popraviti ga ne morete! In zato vas čaka kletev, s ktero vas bodejo preklinjali tisti, kterim ste očernili poštenu obraz; britke njihove solze vas bodejo kedaj pekle na duši.

3) In kaj pa Bog, pravični sodnik in maščevalec vsega hudega? Ali hoče vam zanesti zaslužene kazni? Gotovo ne! Poslušajte, verne duše kerščanske, kako! Bog že tu na zemlji kaznuje hudobne obrekvalce. Sv. Elizabeta, Portugalska kraljica, je imela rada nekega plemičiča, ki jej je raznašal milodare, ktere je kraljica siromakom bogato delila. Nek drug plemičič mu je zavidal to milost, pa zato je mislil in mislil, kako da si v nesrečo pripravi tovarša. Kaj stori hudobnež? Šel je h kralju, in nalagal se mu, da kraljica, njegova žena, živi v skrivnej in grešnej zvezi z unim plemičičem. Kralj, ki je bil sam slab in grešen človek, bil je hitro pripravljen,

tudi o drugem hudo misliti. Verjel je tedaj gerdemu obrekovalcu, in koj sklenil, ob življenje djati nedolžnega mladenča. In zato je naznanil predstojniku nekega plavža, da boče poslati k njemu nekega mladenča; ta ga bo prašal: ali je izveršeno, kar je bil kralj zaukazal? In to prašanje mu je imelo biti znamenje, po katerem hoče spoznati dotičnega mladenča. „Tega mladenča, zapovedal je kralj, pograbi, pa ga verzi v peč; naj zgori, kajti smerti je vreden.“ Na odločeni dan je poslal kralj tega nedolžnega plemičiča k predstojniku imenovanega plavža. Pa pot ga je peljal mimo cerkve, v kterej se je ravno služila sv. maša. Ker je bil dober in bogaboječ mladeneč, podal se je v cerkev, in tam ostal, ter molil. Po prvi maši bila je še druga maša, in naš bogoljubni mladeneč je ostal tudi pri drugej. Med tem kralj ni mogel dočakati, kaj in kako se je godilo. Zatoraj je poslal hudobnega obrekovalca, naj praša v plavžu, ali je izveršeno, kar je bil kralj zapovedal? Nadzornik misleč, da je ta tisti, kterega mu je kralj zaukazal v plavž vreči, ga koj popade in verže v ogenj. Plemičič kraljičin pa, opravišči svojo pobožnost, šel je dalje. Ko pride k nadzorniku, praša ga, ali je izveršeno, kar je kralj naložil? Na to mu nadzornik pokaže v peč, in pové, da je. Poverne se tedaj h kralju, in pové mu, da je vse storjeno. Ali kako se začudi kralj, ko zagleda mladenča! In kako se še le prestraši, ko sliši, kaj in kako se je vse godilo! Tako, mili bratje, je rešil Bog nedolžnega mladenča, in pogubil hudobnega obrekovalca! No sedaj vas prašam, kaj mislite o tej dogodbi? Praviite: morda se je to le namerilo? — Ne govorite tega! — Morda se je tudi to le namerilo, da je zazijala zemlja, in požerla tri odpadnike, ki so gerdo govorili: Korea, Datana in Abirona? Morda se je tudi to le namerilo, da je gobova postala sestra Mozesova zato, ker je hudobno in zasmehljivo govorila o svojem bratu? Morda se je tudi to le namerilo, da je Alkim onemil za vselej, ker je na slab glas postavil bogoljubnega Juda Makabejca? Ne, ni se namerilo to, ne! To vse, kakor beremo v sv. pismu, dogodilo se je po Božjej volji in naredbi. In tako je tudi tisti obrekovalec, o katerem sem vam pravil, po Božjej naredbi zgoril v peči, ktero je bil razbelil za svojega nedolžnega tovarša.

Pa tudi tebi, obrekovalec, ne bode izostala kazen Božja. Prej ali slej te bode zadela strahovita njegova pravica! Tebe se ne bode Bog usmilil; kajti hujši si, kakor divja zver. Lev ne kolje leva, niti volk volka; samo ti človek brezbožni, samo ti z zobmi, ki so polni strupa, grizeš bližnjega svojega. Bližnji tvoj je s tebo istega rodu in plemena. „Usta tvoje, in to ti velim s sv. Bernardom, so hujše, kakor sam pekel, kajti pekel požira samo hudobne, tvoje usta pa tudi dobre; pekel samo mertve, ti pa žive in mertve.“ (T. 1. artic. 2. de detractore.) In misliš, da te ne bode zadela šiba? — Jaz molčim, sv. Duh naj ti govori. Čuj, kako se ti on grozi! On na usta sv. Pavla apostelna v listu Rimljanom našteva

nekte re grehe, in naročito dodaja: „kteri take reči delajo, so smerti vredni.“ (Rim. 1, 32.) K tim prokletim pa šteje tudi tebe, obrekovalce! Tedaj tudi tebe čaka prokletstvo. Glej! to ti je sad tvoje greha, kako zlo tedaj škoduješ tudi sam sebi!

Sklep.

Verne duše kerščanske! Ako je kdo tu med nami, ki služi temu grehu, ah naj posluša moj glas, ter spozná, kako strahovito greši. Mi pa, bratje mili, ne poslušajmo obrekovalskih besed. Varnujmo se jih, kakor sv. oče Avguštín. On pri sebi ni terpel nobenega obrekovalca, in zato je dal z velikimi pismenkami napisati na steno v svojej jedilnici, da se njegovej mizi ne sme nihče približati, kdor rad rešeta poštenje nepričujočih. Najboljši pa bode to-le, da se kerščansko in pošteno obnašamo in tako njih obrekovalne jezike postavimo na laž in sramoto. Obnašajmo se, kot oni ajdovsk modrijan Platon. Ta je zvedel, da nekdo o njem govori hudobno. Na to je rekel: „Nič zato; živeti hočem tako, da mu ne bode mogel nihče verjeti.“ Če bi pa obrekovalcem tudi se posrečilo, očerniti nas pred svetom in pošten obraz nam umazati: tolažimo se s čisto in mirno svojo vestjo; tolažimo se s tim, da nas Bog ne bode zapustil v sramoti, ampak da bode prej ali slej na beli dan spravil našo nedolžnost, ter nas očistil in opravičil, kakor je očistil in opravičil Jožefa Egipškega, kterega je očernila Putifarica; kakor je očistil in opravičil čisto Suzano in sv. kraljico Elizabeto, in kakor je posebno opravičil Jezusa, gospoda našega. Slavno je Jezus od smerti vstal, šel v nebesa in sedi ob desnici svojega Očeta, kjer kraljuje od vekomaj in vekomaj. Amen.

Pridiga na dan sv. Jožefa.

(Idimo se učiti k sv. Jožefu; gov. L. F.)

„Idite k Jožefu, in karkoli on Vam poreče, to storite.“ Gen. 42, 55.

Vvod.

„Idite k Jožefu in karkoli on Vam poreče, to storite.“ Kdo je govoril te besede? Nek egipčanski kralj blizo 1760 pred Kristusom. In kdo je bil Jožef, da je sam kralj rekel, idite k Jožefu . . . ?

Jožef je bil 11. sin patrijarha Jakoba. Sovražili so ga bratje in prodali kupčevavcem za 20 srebernikov in ti ga prodajo v Egipt. Od Putifarjeve žene krivo obdolžen gerde pregrehe je prišel v ječo;

čez 2 leti pa je bil rešen iz ječe, ker je kralju po božjem razsvetljenji razložil čudne sanje. Kralj je videl v sanjah 7 tolstih krav, po tem pa vidi iz reke Nila priti 7 medlih krav, ktere so požerle unih 7 debelih. Jožef mu razloži, da bode prišlo 7 dobrih letin, za njimi pa 7 slabih in svetuje kralju, naj ukaže, da se skoz prvih 7 let vsako leto 5. del žita shrani v žitnice, da bodo imeli zaloge za 7 unih slabih letin. Kralj stori, kar mu Jožef svetuje in postavi Jožefa za svojega namestnika, da je bil prvi za kraljem. Kakor je Jožef napovedal, se je zgodilo; najpred pride 7 bogatih letin, za njim nastopijo slabe letine. Pomanjkanje se začne posebno po sosednih deželah. Od vseh strani so hodili ljudje v Egipt po žito in kruha. Kralj pa reče ljudstvu: „Idite k Jožefu.“ Tako je postal Jožef rešenik Egipta in dobrotnik ljudstva — je zaslužil čast, na katero ga je povišal Egipčanski kralj.

V sveti zgodovini se pa sveti še drugi mož s tem častitljivim imenom, ktereга je Bog si izvolil in povzdignil k visoki časti — ta mož je sv. Jožef, ktereга spomin in god obhajamo danes, — sv. Jožef rednik Jezusov, mož Marije Device, patron naše dežele — velik dobrotnik, mogočen priprošnjik vsemu kerščanskemu ljudstvu, zadnji vseh očakov. — Pač sta si ta dva Jožefa podobna v mnogoterih rečeh; pa moj namen ni, to danes vam razlagati, marveč kakor je svoje dni rekel kralj Egipčanski: „Idite k Jožefu . . .“ tako nam kliče sedaj Jezus in njegova cerkev: Idite k Jožefu . . .

I. Sv. Jožef je bil od Boga izvoljen varh Jezusu in Mariji — idite k njemu in učite se, kako varovati svoje družine:

II. sv. Jožef je sedaj mogočen predprošnjik pred Bogom, zvest varh vsem, ki se mu priporočajo; zato častimo ga in priporočujmo se njemu.

Idite k Jožefu . . . Ja prav k Jožefu hočemo danes iti — od njega se učiti, pa tudi storiti, česar nas on uči.

Razlaga.

I. Kdo je bil sv. Jožef? Jožef je bil od Boga izvoljeni varh Jezusu in Mariji. Pred svetom ni bil nič družega, kakor ubog delavec, ki je moral z delom svojih rok služiti si življenje. Svet ni ga poznal, ni vedel za njegov visoki poklic, ker svet le sodi potem, kar vidi, in ceni človeka le po blagu, ki ga ima. Bog pa meri za drugo mero in njegovim sklepi so ljudem nerazumljivi. Ta ubogi delavec je bil izvoljen od Boga in povzdignjen do nar više časti. Visoka je čast patriarhov starega testameta; njim je Bog ponavljal obljubo, da bode svetu poslal odrešenika. Sv. Jožef je bil zadnji in nar srečnejši patrijarh; kar je bilo unim obljubljeno, kar so v daljni daljavi pričakovali, to je videl Jožef z dušnimi in telesnimi očmi, včlovečeno Besedo božjo — Zveličarja, Odrešenika v člo-

veški podobi. To je tedaj prva čast sv. Jožefa, da je bil zadnji in nar srečnejši patrijarh, in to nam priča, da je bil „ljub Bogu“.

Druga in tretja čast sv. Jožefa je pa ta, da ga je božja previdnost izvolila za deviškega ženina Devici Mariji, in za rednika včlovečenega Sina božjega. Bil je tedaj škit ali varh Mariji in Jezusu. — Svetu se še ni mogla razodeti, ker je ni mogel zastopiti, — visoka skrivnost, ktera se je zgodila nad Marijo. Bila je Marija zaročena Jožefu in vsi so imeli Jezusa za pravo dete Jožefovo. Ako bi ne bila Marija zaročena Jožefu, ljudje bi jo lahko imeli za prešestnico in njeno dete za otroka pregrehe. Ker je pa bila zaročena Jožefu in je Jožef ni hotel razglasiti, in je ni zapustil, je bil Mariji prav za prav varh, ker jo je varoval hudega obrekovanja in žaljenja, bil ji je škit, ker je varoval njeno čast, varoval tudi njeno devištvu. Bil je pa tudi varh Jezusu, ker je ves pokoren božjemu opominu bežal z detetom v Egipt in ga je otel kervožejnih mečev Herodeževih, bil je varh celi sveti družini, ker se je trudil in je pridno delal, da je svojo družino pošteno preživljal, da jo je varoval pomanjkanja in ubošva. Tako lepo je sv. Jožef dopolnil svoj poklic, h kateremu ga je Bog izvolil in poklical; k visoki časti ga je Bog povzdignil — bil je patrijarh, ženin Marijin, rednik Jezusov — in te časti se je vrednega skazal; težke dolžnosti, težke skušnje — mu je naložil, pa sv. Jožef je dolžnosti zvesto spolnoval, skušnje dobro prestajal, bil je vselej zvest najden in pokoren božjim poveljem. Zato sv. cerkev tudi od njega reče, kar je sv. Duh govoril od Mojzesa: „Bil je ljub Bogu in ljudem, njegov spomin je v časti. Bog ga je v slavi svetnikom upodobil in ga je poveličal . . .“ (Sir. 15, 1.) Ja spomin sv. Jožefa je v časti; častijo ga vsi, ki častijo Jezusa in Marijo, častimo ga vsi praveri kristijani. —

„Idite k Jožefu.“ Ja ljubi kristijani! idimo k Jožefu, pogledjmo njegovo visoko čast, — pa tudi sveti poklic, ki ga je od Boga imel, pogledjmo in učimo se, kako imamo tudi mi, vsak po svojem poklicu živeti. Kerščanski možje! kerš. očetje! Kakor sv. Jožef imate tudi vi lep, visok poklic. Tudi vi ste od Boga poklicani, postavljeni varhi svojim družinam, svojim ženam in otrokom, — v vaše roke so podjani otroci, vaši skerbi izročene družine, iz vaših rok bo nebeški Oče tirjal otroke, pred njim bote dajali rajtingo od svojih družin; svete in težke dolžnosti so vam naložene, pred svetim oltarjem ste jih prevzeli, ko ste sklenili sveti kerš. zakon. „Idite k Jožefu in storite, kar vas on uči.“ Mož, kakor sv. Jožef, si tudi ti prvi varh svoji družini, svoji ženi, svojim otrokom. Tebi mora biti skerb za čast in poštenost tvoje hiše in družine; vse torej odvrtačaj, kar ni pošteno; sam ne stori in tudi ne pripuščaj, da bi storila tvoja družina, kar je gerdo in greh — zakaj tvoja pregreha, in pregrehe tvoje žene in tvojih otrok letijo nazaj in padajo na-te, na

celo hišo in družino. Zavoljo tvojih pregreh bodo terpeli tvoji otroci in tvoja žena; zavoljo pregreh tvojih otrok boš terpel ti in žena. Zatorej možje bodite pravi Jožefi — in vi žene bodite prave Marije svojim družinam, — varujte sami sebe, varujte svoje družine nepoštenosti, pregreh in hudobije.

Mož bodi varh svoji ženi, kakor je bil sv. Jožef Mariji Devici. Jožef še ni vedel sklepov in skrivnost božjih nad Marijo, — in ko najde nosečo in ni vedel, da je to od svetega Duha, ni je hotel razglasiti, ampak skrivši zapustiti. Ko mu pa angelj Gospodov naznani, kaj je milost božja ž njo sklenila, ohrani Marijo za ženo in ji je varh zoper hudobne jezike, varh njene časti in čistosti. Mož tudi ti moraš biti prvi varh svoji ženi, varovati moraš njeno čast in poštenost, varovati jo moraš pred krivico in žaljenjem, kolikor premoreš. Tvojemu varstvu se je izročila: zatoraj ti mora biti čast in poštenost tvoje žene ravno tako sveta, kakor tvoja lastna. Ali koliko in kako gerdo se v tej reči greši! Velikokrat je mož prvi zaničevavec tvoje žene, on sam odkriva, raznaša in povekša slabosti in pregrehe svoje žene — in ne pomisli, da odkriva svojo lastno sramoto; — ne tako, to je gerdoba, za katero nimam besed, — gerdoba, da je ni več. Ne razglašati ampak pokrivati, njo poboljšati, za to mora biti skerb kerščanskemu možu. Mož, oče! bodi tudi ti varh svojim otrokom. Kakor je bil Jožef Božjemu detetu Jezusu. Ko mu angelj naznani nevarnost, vzeme dete in Marijo in beži v Egipt; in spet se verne iz Egipta, ko mu angelj naznani, da je umerl Herodež; z Jezusom gre v Jeruzalem na praznik . . .

Oče, mati! tudi vama Bog izroči otroke, — pri kerstu so postali otroci božji, — tudi vama je naložil dolžnost, varovati njih trupla in duše, da izrasejo zdravi in močni, — varovati njih duše, da se ne pohujšajo, — ne pogubijo. Kakor Jožef z Jezusom, tako imate vi s svojimi otroci bežati iz kraja, ne pripustiti njim v kraje — med ljudi, kjer so v nevarnosti, da ne zgubijo vere, čednosti in poštenosti. Pa oh! koliko se pregreši tudi v tej reči!

Kolikokrat se otrokom že v očetovi hiši vzame vera, spridi in pohujša serce! in kar se doma ni zgodilo, se dopolni na ptujem — v slabih tovaršijah in službah. Kolikokrat se bolj gleda na 2 gold. na leto več, kot na poštenost hiše, — na lepo obleko več, kot na lepo zaderžanje; to je žalostna slepota, kriva velikih pregreh.

Pa vidim bližati se še hujše čase, še hujše pravim in nevarniše za vero in poštenost; hujše zato, ker se vera in kerščanstvo ne več skrivoma, ampak očitno in z vsemi zvijačami napada, ker razuzdanost, nesramnost, nevernost, prederzne svoje glave po koncu nosijo in čedalje bolj razširjajo. Zoper te nevarnosti je le ena pomoč; — očetje! matere! bodite svojim otrokom to, kar sta bila Jožef in Marija Jezusu — varujte, kar vam je mogoče, jim vero in poštenost — kakor sta varovala Jožef in Marija Jezusa; — zakaj kjer je vera in poštenost, tam je Jezus, z vero varujete samega

Jezusa. Le kerščanska vera stori, da spoznajo stariši svoj poklic in svoje dolžnosti; le keršč. vera jim daje moč, da jih morejo tudi spolnovati.

Če se pa, kar Bog obvari, odpravi vera, bode propadlo lepo družinsko življenje, razpadle bodo družine in množile se bodo žalostne prikazni, kakor se sporočajo iz velikih mest, da očetje razvajeni po dobrem življenji, kedar se vidijo brez pomočkov, obupajo in umorijo najprej družino, potem pa sami sebe. Zatorej kličem še enkrat: Očetje! idite k Jožefu! idite in učite se, kako morate biti varhi svojim družinam, ženam in otrokom.

II. Pa še nekaj se moramo danes učiti: Sveti Jožef je mogočen varh in predprošnjik pred Bogom vsem, ki se mu priporočajo: zato častimo ga, priporočujmo se njemu!

Zraven Marije, ljube matere, kdo bi bil Jezusovemu sercu ljubši, kot sv. Jožef, njegov rednik? Njemu je bil Jezus pokoren, dokler je bil pod njegovim varstvom; ali bi bilo mogoče, da bi ga sedaj ne uslišal, ko je poveličan? Jožef je Jezusa tako zvesto varoval, ali ne bo hotel biti varh vsem kristijanom, ki so udje Jezusovega telesa? Terdno so bili o tem prepričani vsi pravoverni kristijani, in za Marijo nobenega svetnika niso tolikanj v česti imeli, kakor sv. Jožefa, pa tudi rečem, po nobenem toliko sprosili, kakor po njegovi predprošnji. Posebno ga je častila sv. Terezija, ona ga naravnost imenuje svojega očeta in pravi tako-le: „Ne spominjam se, da bi bila od svetega Jožefa kaj želela, kar ne bi bila prejela. Čudovitne so gnade, s katerimi me je Bog obsul, čudovitno je tudi, kako me je Bog tolikokrat rešil iz dušnih in telesnih nevarnost po zasluženji in prošnji mojega ljubljenega patrona“; pred njegovo podobo je položila ključe in ga je s tim spoznala za hišnega gospodarja in varha cele duhovne družine. — Kdo bi mogel vedeti ali popisati vse gnade in pomoči, ki jih je sprosila sv. Jožef svojim zvestim častivcem? Izmed vseh, kar sem jih našel zapisanih, povem vam le eno. Blizo lepega mesta Neapeljna je znana visoka gora po imenu Vesuv. V tej gori bi rekel je večni ogenj; včasih pa postane tako strašen, da grozno razsaja. Veliko sežnjevisoko švigajo plameni iz gore in gosti dim se vali iz nje, goreči kamni letijo iz žrela z veliko močjo — včasih pa prillijejo celi potoki razbeljene lave, to je raztopljenega žvepla, pepelja, rud in kamenja in se razlijejo po gori. Kamor sežejo ti potoci, vse posmodijo, zasujejo in za vekomaj pokopljejo.

Neki den se je tak grozoviten potok ravno razlival po gori in pokončeval lepe vinograde in vasi. Kdor je mogel teči, je tekal; med bežičimi je bila tudi neka mati Kamila po imenu, ki je nosila 5 let starega fantiča, Jožefa. Ognjeni potok ji je že za peto; sirota si ne ve pomagati drugači, kakor da je skočila čez skalo, otročiča pa verh skale pusti. V grozni skerbi zavolj otroka le to še zakliče: O sv. Jožef! tebi priporočim moje dete Jožefka, potem pa teče, kar

more, da bi je ne dohital ognjeni potok. Jokajoča pride do nekega mostiča in postoji, da bi se oddehnila. Ali kako veselo se začudi, ko zasliši klicati njeno ime in vglada jej naproti tekati fantiča, ki jej pravi: „Mati že nekaj časa vas tù čakam.“ Očitna je bila tukaj pomoč po predprošnji sv. Jožefa. Koliko potrebniji smo mi še v sedanjih časih pomoči in predprošnje sv. Jožefa, ko nas obdajajo in žugajo od vseh strani strašni, motni potoci neverstva, zanikarnosti, razuzdanosti. — Pa kako bomo dosegli njegovo pomoč? Jaz rečem, glejmo in skerbimo, da je bodemo vredni, častimo sv. Jožefa — v vsaki družini, za-se ali pa v bratovščinah. Preljubi! vem dobro, da peša, oslabuje zaupanje v pomoč od zgoraj. Sedanji svet se zanaša le na dve reči, na pomoč bogatih in na lastno pomoč ali premoženje: Dobre ste te dve pomoči, ali zanesljive niste in lahko spodnesete; dobra je tudi in še boljša je pomoč božje vsemogočnosti in božje varstvo. To si pa moramo pridobiti, kakor le vemo, posebno po predprošnji svetnikov. Preljubi! dobro veste, da jaz nobenega ne silim stopiti v to ali drugo bratovščino, opravljati to ali drugo pobožnost; povem jih pa vam, ker je moja dolžnost vam kazati poti, po katerih si drugi pomagajo k večnemu cilju in si tudi vi pomagati morete, če hočete. In ko danes govorim o pobožnosti in bratovščini v čest sv. Jožefu, tudi ne silim nobenega k tej pobožnosti ampak vam le svetujem, kje imamo pomoči iskati za sedanje nevarnosti. Kako bi tedaj častili sv. Jožefa? Nar bolj ga častimo, če ga posnemamo v njegovih prelepih čednostih; če si prizadevate svoje dolžnosti tako zvesto spolnovati, za svoje družine tako lepo skrbeti, jih greha in sramote tako skerbljivo varovati, kakor je to storil sv. Jožef Jezusu in Mariji. Ja očetje in matere! bodite otrokom in svojim družinam to, kar sta bila Jožef in Marija. Z lepim, kerščanskim življenjem se častijo svetniki, nar več se pa časti Kristus, ki je glava keršč. katoliške cerkve. Pobožni kristijani so pa od nekaj že še posebno častili sv. Jožefa z veliko pobožnostjo. Vsako sredo so posebno odločili v častenje sv. Jožefa, izmed 12 mesecev celega leta pa je bil mesec marec posvečen Jožefovi časti. Gotovo že pred davnim se je tudi tukaj začela in se vsako leto ponavlja pobožnost sv. Jožefa; to je nam priča, kako so zaupali in častili vaši stariši in predstariši sv. Jožefa. — Spet drugi častijo sv. Jožefa s tim, da njemu v čast molijo vsaki den eno molitvico in nekaj očenašev, ali da si prizadevajo kako dobro delo storiti sv. Jožefu v čast, in da večkrat premišlujejo — sedmeregga veselja in sedmerih žalost sv. Jožefa. Glej ljubi kristijan! koliko sort, in koliko priložnost imaš, častiti sv. Jožefa. Stori to ali uno, ali oboje, in častil boš Jožefa in njegovega varstva boš deležen, njegova predprošnja ti bo na pomoč. V drugih krajih pa so napravili bratovščino sv. Jožefa — tako, da se jih je združilo ali toliko peršon, kolikor je dni v letu — ali pa toliko, kolikor je dni v mesecu. In vsi ti se med seboj takoj verstijo, da vsaki den drugi opravlja andoht v čast sv. Jožefu — s tim,

da je pobožno pri sv. maši, če je mogoče tudi sv. zakramente prejme, 7 očenašev moli in kako delo kerščanskega usmiljenja stori. Sv. papež Pij IX. so tej andohti podelili odpustke.

Pa naj se ne vstraši noben, naj se ne boji, da bi ga hotel siliti k tej ali drugi pobožnosti ali bratovščini; (v božjem kraljestvu mora vse dobro biti prostovoljno storjeno, ne prisiljeno); povedal sem vam pa to, da veste, kako pobožni kristijani v drugih krajih časté sv. Jožefa in da bi s tem tudi vas spodbudil, in vsaj le eno trohico pripomogel k častenju sv. Jožefa. Naj bi s večo pobožnostjo in večim častenjem tega patrona, dosegli v obilnejši meri pomoč njegove predprošnje.

Sklep.

Začel sem pridigo s tem, da sem vam pravil od Egiptovskega Jožefa, kateri je bil od svojih bratov prodan, v ječo veržen, iz ječe rešen pa je bil od kralja povzdignjen k nar viši časti — postal je rešenik in dobrotnik ne le Egipta, ampak tudi sosednih dežel. Kralj je rekel: „Idite k Jožefu . . .“ Prešel sem na drugega Jožefa, ki prvemu ni le po imenu podoben, ampak ga v čednostih še daleč prekosi. Tudi njega je kralj — kralj nebes in zemlje, iz revnega stanú povzdignil in povišal k nar viši časti, k časti rednika božjega Sina in varha device Marije. Tudi on je postal velik dobrotnik ne le svoji družini — celemu kerščanstvu je dobrotnik in varh, posebno pobožnim kristijanom. Sedaj pa nam cerkev govori: Idite k Jožefu. V življenji obeh Jožefov se očitno vidi in spozna perst božje previdnosti, ktera si izvolji slabe in po njih izpelje svoje visoke, ljudem nerazumljive sklepe; zasluženje obeh je pa bilo v tem, da sta bila vselej zvesta in pokorna božjim nameram. Bil je sv. Jožef in je še ljub Bogu —, bil je ljub tudi Mariji in Jezusu; — kakor ga je Jezus ljubil na zemlji, bil mu pokoren, ga gotovo toliko več še ljubi v nebesih in ga usliši, kar on prosi. Poveličal ga je Bog v strah sovražnikom — mogočen patron je vsem, ki njega častijo in kličejo na pomoč. Zato ljubi bratje in sestre idimo k Jožefu, častimo ga, kakor so ga častili že naši stariši; ja častimo ga še bolj, ker so časi nevarniši za vero in čednost; častimo ga z lepim življenjem, z molitvijo in dobrimi deli in sv. Jožef nam bo zvest varh in predprošnjik v življenji in smerti. Amen.

Za VI. postno ali cvetno nedeljo.

„Množice pa, ktere so pred njim in za njim šle, vsklikale so: „Hosana sinu Davidovemu! Hvaljen bodi, ki pride v imenu Gospodovem.“
Mat. 21, 8. 9.

V v o d.

Proti koncu Babilonske sužnosti, tedaj po priliki pet sto let pred rojstvom Kristusovim, prerokoval je Caharija prerok, kako bode Zveličar sveta poslednjikrat prijezdil v Jeruzalem. Že takrat je napovedal ta, s svetim duhom navdihnjeni mož Božji, da bode obljubljeni Mesija prišel krotek, sedeč na oslici. In kakor se je vse spolnilo na Jezusu, kar so o njem prerokovali preroki; tako se je spolnilo tudi to Caharijevo prerokovanje. Na oslici sedeč je prijahal Zveličar sveta zadnjokrat v Jeruzalem: tih in krotek, kot jagnje je prijahal v mesto, kjer je hotel doveršiti delo človeškega odrešenja. Prav slavno in slovesno je Jezus jezdil v mesto Jeruzalem. Čujte, kaj vse se je bilo dogodilo! Neštevilna množica sveta je spremljevala Jezusa, ga hvalila in slavila. Mnogi so obleko po tleh razgrinjali, koder je imela iti oslica, na kterej je sedel naš Božji zveličar. Drugi so sekali veje z drevja in metali po potu, ali pa nosili vejice v rokah, in spremljevali Gospoda. Za vsakim korakom se je naraščala truma, in vse bolj se je razlegalo radostno njeno klicanje. Ljudstvo pa je vsklikalo pred njim in za njim rekoč: „Hosana sinu Davidovemu! Češčen, ki pride v imenu Gospodovem!“ Jeruzalem, sveto mesto! ti si slavno in svečano dočakalo gospoda in kralja in odrešenika svojega, ter tako mu spričalo veliko ljubezen in prijateljstvo! Ali to ni obstalo tako, bratje mili! Vse se je spremenilo v nekoliko dneh; kajti ravno tisto ljudstvo, ki je danes klicalo: „Hosana sinu Davidovemu,“ zapeljano od farizejev in svojih starašin, kričalo je nekoliko dni pozneje: „Križaj ga, križaj!“ O nestanovitnost človeška, kervave solze bi prelijal! — Ti pa duša kerščanska, postoj malo tu, pa premišluj, kako je nestavito človeško serce. Kar danes človek hvali, jutri graja; kar danes ljubi, jutri merzi; danes blagoslovlja, jutri preklinja; danes miluje, jutri bije. Tako je, v Božjem imenu zbrani bratje in sestre! Ljudje so nestanovitni, oni se pogosto spreminjajo. Morda se hočemo ložej ogibati te pregrehe, ako o njej ktero pregovorimo; in zato sem si izbral za današnjo pridigo nekaj o tej pregrehi.

Ljudje so nestanovitni:

- 1) nestanovitni v ljubezni in prijateljstvu,
- 2) nestanovitni v svojih namenih in sklepih.

Glejte, to je zapopadek in razdelitev današnjega mojega govora. Ali prej, preden vam nadalje govorim, ponižno te prosim Jezus, gospod moj, vžgi mi serce, in ravnaj mi jezik, ter ne daj mojim poslušalcem, da bi njihove misli bile raztresene, in serce nestanovitno!

I. del.

Ljudje so nestanovitni v ljubezni in prijateljstvu. — S tim hočem reči, da jim je ljubezen zelo nestanovitna, goljufiga in lažnjiva; in zato ni mogoče naslanjati se na človeško obetanje, zvestobo in pomoč. Pobožni Job primerja človeka listu, katerega veter sem in tje ziblje. In sv. oče Gregor, premišljeva te Jobove besede, dostavlja: „Kaj je človek drugo, kakor kot list, katerega odnese vsak veter skušnjave, in vzdigne vsak pih grešne poželjivosti.“ (Moral. I. 11. c. 22.) Žalostno je to primerjanje, ali — resnično! Človek je kot list; kamor hoče, tje ga veter odnese. Ja svet je nestanoviten v svojej ljubezni in v svojem prijateljstvu. Res je, da, sv. pismo uči, da ljubezen ne preneha nikdar, in se ne spreminja nikdar; ali kako malo je na svetu prave in tako stanovitne ljubezni! Kako je malo tistih, katerim se ljubezen nikdar ne spreminja! Ali so mar ti stanovitni v ljubezni, katere, ne rečem, kako težko razžaljenje, ampak kaka, sama na sebi nedolžna besedica loči od prijatelja? Ali so mar ti v ljubezni stanovitni, kateri zavoljo ničemurne kake malenkosti pretergajo ljubezen in prijateljstvo z bližnjim? Ali so mar ti v ljubezni stanovitni, ki nas ljubijo, in se z nami prijateljujejo samo tako dolgo, dokler jim ni za to treba nič neprijetnega prenašati? Ah, niso stanovitni; vsi ti, katere sem vam sedaj omenil, niso stanovitni v ljubezni! Prava in stanovitna ljubezen je pripravljena tudi kaj neprijetnega in britkega preterpeti za prijatelja. Taka ljubezen pa je zelo redka, ker so ljudje v obče nestanovitni. Danes je radostno klicalo Jeruzalemsko ljudstvo: „Hosana sinu Davidovemu! hvaljen, ki pride v imenu Gospodovem!“ In pomislite, samo nekoliko dni je minulo, in to ljudstvo je pozabilo na vse, pozabilo, da je Jezus njegov učenik in dobrotnik, čudodelen zdravnik in prijatelj, branitelj in najboljši oče. Pilat je hotel spustiti ga, — nikakor ne! „Ne izpuščaj njega,“ kričala je razjarena množica: „Baraba nam spusti!“ Pilat vpraša: „Kaj pa naj napravim z Jezusom?“ „Križaj ga, križaj!“ In to je bilo ravno tisto ljudstvo, katero je pred petimi dnevi preradostno klicalo: „Hosana sinu Davidovemu!“ Ah ljudje, prepričajte se iz tega, kako da ste nestanovitni, kako da je nestanovitna in lažnjiva vaša ljubezen in prijateljstvo vaše!

(Dalje prihodnjič.)

Postne pridige.

Sedem govorov o Jezusovem terpljenju.

Za V. nedeljo v postu.

In so ga ogernili s škerlatnim plaščem,
in so spletli krono s ternja, in so mu
jo na glavo djali, in dali terst mu v
desnico. Mat. 27, 29.

V v o d.

Mnogo, ah premnogo je preterpel Jezus za nas grešnike, in sicer na duši in na telesu. Vse njegovo življenje je bilo ogrenjeno z mogoverstnimi britkostmi. On je preterpel mnogo zasmehovanja in zasramovanja, mnogo zaničevanja in zanorčevanja. To spričuje tudi denašnje sv. evangelije. Čeravno je bil nedolžen in tako čist od vsakega greha, da na njegovo očitno zahtevanje celo njegovi sovražniki niso mogli obdolžiti ga nobenega greha, vendar je moral preterpeti toliko zasmehovanja in zaničevanja. Nasprotniki njegovi so ga razglasili za Samarijana in krivoverca, da, celo za človeka, ki ima hudiča v sebi. Preljubi naš gospod Jezus Kristus, kako strašno je to zasmehovanje in zaničevanje! Ti si bil sama ljubezen in dobrot, ti si iz ljubezni do nas ljudi prišel iz nebes na zemljo, pa so tako gerdili in zaničevali tebe, neskončno ljubezen! Da, bratje ljubi, hoteli so ga kamnjati, in prav gotovo bi ga umorili že takrat, ko bi bilo vse šlo po njihovej volji. Ali takrat še ni prišel njegov čas; kajti moral je preterpeti še večje terpljenje. In ga je tudi preterpel. Ah preterpel je neizmerno mnogo prej, preden je nosil težki križ na goro Kalvarijo, preden je s smertjo dokončal delo našega zveličanja. Slišali ste, dragi moji, kako se mu je godilo na oljskej gori, kako se mu je godilo pred Anom in Kajfom, in kako pred Pilatom in Herodom. Terpinčili so ga, kar se je dalo, zasmehovali ga in zaničevali, in nazadnje, kakor ste slišali danes, so ga ogernili s škerlatnim plaščem, spletli krono s ternja, in mu jo djali na glavo, in v roko so mu dali terst. To vse so mu storili, da bi ga prav zaničevali; in o tem vam hočem natančneje govoriti danes.

Pripravite si s pobožno molitvijo serce! Ti pa, za nas zaničevani in zasramovani Zveličar, vlij nam v naše serce milost, da spoznamo, kaj si vse preterpel iz neskončne ljubezni do nas, da se tako naučimo tebe spoštovati in tebe čestiti tim bolj, čim huje si bil zasramovan in zaničevan.

Razlaga.

1. Kedar so bili vojaki Pilatovi pretepli Jezusa, odvezali so ga od stebra in pripeljali v sodno hišo. Tu je bilo zbrano sila veliko judovskega ljudstva. Bog sveti, kedaj bo konec tvojim bolečinam in terpljenju! Čemu so pripeljali Jezusa v sodno hišo, kaj bodo ž njim tam počenjali? On je hotel grenki kelih izpiti do zadnje kaplice, hotel je okusiti in preterpeti vse, kar nareja bolečino duši in telesu. Zato so ga pripeljali v sodno hišo. In kako še mu je godilo v sodnej hiši, to ste slišali, dragi moji! koj v začetku današnjega svetega premišljevanja. To je popisal na kratko sveti Matevž, ko je djal: „In so ga ogernili s škerlatnim plaščem, in so spletli krono s ternja in mu jo djali na glavo in v desnico so mu dali terst.“ Malo tega je napisal sv. Matevž, ali ne čudimo se, da ni napisal več; kajti ko je to pisal, gotovo mu je roka se tresla. Ali če tudi je malo teh besed, vendar nam dajejo dovolj priložnosti, marsikaj premišljevati. Dela se za kralja, tako so vpili hudobneži, hajdi kronajmo ga, ogernimo ga s kraljevskim plaščem, kakor se spodobi kralju, in v roko mu dajmo kraljevsko žezlo. In na to so se koj poprijeli namenjenega dela, ogernili so ga s starim škerlatnim plaščem, djali so mu na glavo krono spleteno z bodlika-stega ternja, in mesto žezla so mu dali v roko terst. In čeravno je bil že tako zelo sterpinčen in utrujen, da se ni mogel po koncu deržati, posadili so ga na velik kamen, ki mu je nadomestoval prestol ali tron. In ko so to bili storili, poklekovali so predenj in vpili: „Pozdravljen bodi kralj judovski!“

Duša kerščanska, pomudi se malo časa pri svojem Zveličarju! Sedi ti tam na kamenu, za zaničevanje ogernjen s starim škerlatnim plaščem, presveta njegova glava je nabodena s hudim ternjem, in v roci derži terst, vojaška trupa pa se mu posmehuje in ga zasramuje kričé: „Zdravo, kralj judovski!“ Premisli, kaj je preterpel za-te, in spoznaj vsaj ti Jezusa za svojega kralja! Pojdi in padi pred njegov križ, ter vzklikni: „Ah preljubi moj gospod Jezus, bodi usmiljen, odpusti svetu, ker te je toliko zasramoval! Ti si gospod in kralj ne samo judovski, ampak tudi kralj vsega sveta, kralj vseh narodov, kralj nebes in zemlje. In zato naj se vpogiblje pred tebo vsako koleno, naj kliče vsaka stvar v nebesih in na zemlji: „Zdravo, kralj judovski!“

Pristopi sem tudi ti bratec, ki terpiš nedolžen, pa se potolaži v svojih težavah, potolaži se tu z Jezusom, ki terpi tudi nedolžen. Le poglej, on, sin Božji, je terpel toliko, terpel tisočkrat več, kakor ti, in terpel je nekriv in nedolžen! Kedar tedaj terpiš nedolžen, pomisli na njegovo terpljenje, in vedi, da tudi tebe skuša Bog, kakor je skušal pobožnega Joba: Vzel mu je vse, kar mu je bilo ljubo na svetu. Pomisli, da tudi tebe skuša Bog, kakor je skušal Abrahama: Naložil mu je darovati ljubljene sina. Pomisli,

da tudi tebe skuša Bog, kakor je skušal starega Tobija: Odvzel mu je zdrave oči, da videl ni. Bog še tudi sedaj skuša vsakega pravičnika; kajti Bog pokorí njega, kogar ljubi. Mi, kako smo mu pogosto obetali, da mu hočemo zvesti ostati, da ga ne bomo zapustili, da nas nič, čisto nič ne bo odločilo od njega! To obetanje mu je bilo gotovo verlo dopadljivo in prijetno, prav po volji. Ali on hoče tudi vedeti, ali so naše obljube resnične, ali so prave, ali bomo tudi v djanju storili, kar smo z besedami obljubili. On bi rad od nas imel tudi druge bolj zanesljive priče in dokaze, kakor so lepe in sladke besede in zlate obljube. In k temu nam ponuja priložnost s tim, da nam pošilja nadloge in težave. To je, da povem na kratko, on hoče, da sami sebe bolje poznamo, da vidimo sami, ter se prepričamo, kakošni smo, namreč, da smo sploh slabi in kerhki ljudje. Ah kako pogostokrat grešimo, ker sami na-se bolje zaupamo, kakor bi smeli zaupati! David, dokler ga ni napadla skušnjava, stal je kot siva skala v službi Božjej, prišla pa je skušnjava, in David je padel. „Če mi bode tudi umreti s tebo, nočem te zapustiti,“ tako se je rotil sv. Peter apostel, ali glej, zadosti je bil glas služabnice, in on je zatajil Jezusa. Takih, ki so samo toliko časa zvesti Bogu, dokler jih nobena skušnjava ne napade, je mnogo tudi sedaj med nami. Ali če jih napade skušnjava, pa mahoma odstopijo od Boga. Zato spoznajmo bratje, svojo kerhkoto in slaboto, in ne zaupajmo sami na-se.

Nadalje kakor terdi sveto pismo, tudi pravični utegne sedemkrat na dan grešiti. Da ga tedaj Bog očisti, v čednosti poterdi, za dobro vneme, pošilja mu skušnjave. A to dela, ker ga res ljubi; ko bi ga ne ljubil, ravnal bi ž njim, kot s sinovi tega sveta; pustil bi ga živjati naslade in veseljice tega sveta, pustil bi ga, naj živi po volji tega sveta, ali zato bi ga s svetom pahnil enkrat spred svojega obličja. S tim se tedaj potolažite, dragi moji, kedar vam je terpeti kaj težavnega in neprijetnega. Vedite tedaj, da s terpljenjem postajamo podobni Jezusu. On je terpel, in hoče, da tudi mi terpimo. To je dedščina, katero nam je zapustil. Sprejmimo jo dragovoljno in hvaležno! Zakaj pride čas, ko se nam bo splačalo plačilo; takrat bomo želi z veseljem, kar smo bili posejali z jokom in žalostjo. Nu pogledimo, kaj se je še godilo v sodnej hiši!

2. Ko je vojaška truma z Jezusom tako neusmiljeno ravnala, šel je Pilat ven, in vidi Jezusa s kervijo oblitega in neusmiljeno ranjenega. Toraj meni, da bode omečil ljudstvo, ako ga takega ljudstvu pokaže. In zato pristopi k Jezusu in oberne se k ljudstvu, rekoč: „Glej, človek!“ kakor da je rekel: „Glejte, kaj ste storili, kako ste ga neusmiljeno stepli in razmesarili. Sedaj bi morali biti zadovoljni s tim, kar je preterpel do sedaj; čemu tirjate smert njegovo? Glejte, kako ste ga zbili; in če vam bije v persih serce človeško, usmilite se ga, usmilite!“ In to je storil Pilat zato, ker ga je zares hotel rešiti iz rok tega kervižejnega

ljudstva, in tim bolj, ker ga je tega prosila tudi njegova žena. Ta je imela strahovite sanje, in je v spanju mnogo preterpela zavoljo Jezusa.

Glej človek! Tako kličem tudi jaz vam, odrešenci Jezusovi! Glejte, ljube ovčice, svojega pastirja, glejte otroci svojega očeta! Glejte, koliko je preterpel za vas in za vaše zveličanje! Ali vam je mogel več ljubezzen storiti? Glejte, kako je ta gospodar nebes in zemlje zapuščen od vseh stvari, kako je stepen in zranjen! Od pete do glave na njem ni zdravega, celo telo mu je posuto z ranami, in presveto glavo mu zbada bodeče ternje. Kar je prerokoval o njem Izaija prerok, vse se je spolnilo do kraja. „Ranjen je zavoljo naših krivic, in stepen zavoljo naših grehov.“ O ljubi moji, glejte tu njegovo neskončno ljubezen, in mu vračajte ljubezen za ljubezen! — Glej človek! kličem vam zopet, kličem vsem, ki ste se pogreznili v greh. Glejte, kaj je za vas preterpel Jezus, da vas reši greha: vi pa nočete se varovati greha, ampak se tako pogostokrat ž njim ognjusujete. O ljubi moji, tu vidite, kako je ostra pravica Božja, ki ni zanesla še svojemu pravemu Sinu ne, in zato se nagnite k pokori, da utečete jezi Božjej. Glej človek! kličem vam zopet, kličem vam, ljubi bratje, ki ste se že nagnili k pokori, in poboljšali svoje življenje, pa se morda bojite, da ne bodete mogli zadostiti pravici Božjej. Glejte, Jezus je zadostil namesto vas, on je storil to, česar vi ne morete storiti, on, kakor piše sv. Pavel apostel, dal je sam sebe za naše grehe. Ne obupajte tedaj, saj imate tam gori v nebesih usmiljenega Očeta; v njegovo usmiljenje zaupajte; krepko napredujte na poti pokore, bodite stanovitni do konca, in ne bote zaverženi. Glej človek! kličem zopet, kličem vam, bratje, ki prenašate vsakoverstne grenkosti in težave, preganjanje, krivico in zatiranje. Poglejte sina Božjega, kako ž njim neusmiljeno ravna razdivjano ljudstvo judovsko, glejte, kako se mu spakedra in ga zasmehuje! Sin moj, hči moja, tako ti kliče tvoj Zveličar, jaz sem terpel za-te, terpi tudi ti, pa gotovo prejmeš krono nebeško! Glej človek! kličem zopet, kličem vsem vam, ki terpite bolečine v svojem bolehnem telesu, in nimate več upanja, da bi okrevali. Glejte, telo vaše ni tako ranjeno, in ni vam treba terpeti takih bolečin, kakoršne je terpel Jezus. Vi morete svojo bolno glavo položiti na mehko postelj, podglavje njegovej glavi pa je bilo bodlikasto ternje. Okrog vas so prijatelji in rojaki, ki vas ljubijo in milujejo; njega pa obdajajo sovražniki, ki se mu posmehujejo, ki ga zaničujejo in gerdé, ter psujejo kot največega hudočelca. Glej človek! kličem h koncu, kličem vsem vam, v imenu Božjem tu zbranim. Tudi vam prej ali slej napoči ura, ko vam bo treba se ločiti s tega sveta; ah takrat mislite na svojega terpečega Jezusa, zatecite se k njemu, predstavite si ga takrat svojemu duhu, kako sedi na dvorišču na kamenu, ogernjen s skerlatnim plaščem, s ternjen kronan, in s terstom v roci. In kedar od strahu

in groze zadregetá vaša duša, pomislite takrat, da je terpel tudi za vas, in da je tudi vam s svojim terpljenjem odperl vrata nebeške.

Sklep.

Tako, bratje ljubi, se vselej in ob vsakéj priložnosti spominjajmo terpljenja Jezusovega! Ono nas bode ne samo tolažilo v nadlogah in težavah, ampak tudi poterjevalo v dobrem. Ono nam spričuje neskončno ljubezen Božjo pa tudi njegovo ostro pravico. Ljubezen in pravičnost Božja pa nas mora nagibati na to, da odmerjemo vsakemu grehu. Varujmo se tedaj vsakega greha, ker vemo, da je Bog zavoljo naših grehov kaznil svojega Sina! Posvetimo Bogu vse svoje misli, vse svoje besede in dela. Kedar nas pa kaj vabi v greh, spomnimo se na svojega Zveličarja, kako ogernjen s škerlatnim plaščem, s ternjem kronan, in terst deržé v roci sedí na kamenu. Predstavimo si ga živo, kakor da on stoji pred nami, in da mi stojimo pred njim, in gotovo nas bodo minule hudobne misli, in ne bodemo grešili. Tvoje prebitko terpljenje tedaj, preljubi Jezus, bodi nam pogosto na pameti, in naj dela v nas to, da ti ostanemo zvesti do smerti! Amen.

Za VI. nedeljo v postu.

„Tedaj jim ga je izdal, da bi bil križan.“
Jan. 19, 16.

Vvod.

Velika in prelepa je bila slovesnost, ki se je nekaj godila na denašnji dan v Jeruzalemu. Vse je ljudi vrelo, vse se je terlo, vse je od veselja vriskalo. Kdor je to videl, gotovo si je moral misliti, da so stanovalci tega mesta slovesno sprejeli svojega kralja. Kdor je videl, kako so mu po potu razprostirali svojo obleko, in metali veje po potu, moral si je misliti, da so sprejeli naj ljubšega gosta, za katerega vsako in slehernje serce ljubeznjivo bije. Kdor je videl in slišal, kako se vse veseli, in vriska od veselja: „Hosana sinu Davidovemu, blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem!“ ta je moral si misliti, da je to ljudstvo verlo pobožno in verlo hvaležno, da blagoslovlja tako svojega naj večega dobrotnika. Jeruzalemti so slovesno sprejeli Jezusa, ker so ga sprejeli prav tako, kot svojega kralja, kot najljubšega gosta, kot svojega naj večega dobrotnika. Ah, komu bi bilo pač padlo na misel, da bo ravno to ljudstvo, ki je danes tako veselo Jezusa pozdravljalo: „Hosana!“ kričalo čez nekaj dni: „Križaj ga, križaj!“ Komu bi bilo pač padlo na misel,

da bo to ljudstvo, ki je s tolikim veseljem, s toliko slovesnostjo in tolikim navdušenjem spremilo Jezusa v mesto, da ga bo čez kaj dni spremilo iz mesta, in zraven kričalo in preklinjalo. Gotovo to ni padlo nikomur na misel, ki je videl današnjo slovesnost, ktera se je napravila Jezusu. Sam Jezus, vsevedoči gospod, je vedel naprej, kaj ga čaka v Jeruzalemu, in zato ko se je vse radovalo in od veselja vriskalo, je on sam bil žalosten, in je grenke solze prelival. Vedel je popred za nesrečo, ki bo zadela to zaslepljeno mesto. Vedel je, da se je približal čas, ki bode moral on terpeti in umreti. Kar je on vedel naprej, to se je tudi zgodilo. Slišali ste, dragi moji, pretečeno nedeljo, kako se mu je godilo v Jeruzalemu. Zapustili smo ga v sodnej hiši, ogerajenega s šklerlatnim plaščem, okronanega s ternjem, in s terstom v roci. Tudi danes se vernimo k njemu, kajti še dosedaj se ni končalo njegovo britko terpljenje, tudi sedaj še ga terpinči ondi razdraženo ljudstvo judovsko. Pojdimo tedaj tje v sodno hišo; videli bomo tam, kako terpi nedolžnost, nedolžnost po krivičnem sodniku na smert obsojena. Poglejmo, bratje, kako se je nadalje godilo terpečemu Jezusu v sodnej hiši.

Da pa bo blagoslovljen moj današnji govor, kličem na pomoč tebe, moj gospod Jezus Kristus! Daj mi danes, da vredno govorim o tvojem prebričnem terpljenju. V trdnem upanju, da me hočeš vslišati, hočem nadalje govoriti v tvojem svetem imenu!

Razlaga. IV. 23

1. Vsakdo lahko vidi, da je Pilat spoznal Jezusovo nedolžnost in hotel ga rešiti iz rok razdraženih judov. Zato jim ga, kakor ste slišali pretečeno nedeljo, stepenega, ranjenega in s kervijo oblitega predstavi s temi besedami: „Glej, človek!“ Hotel jih je tako ganiti, naj bi se ga usmilili. Ko pa vidi, da jim ne more omečiti kot kamen terdega serca, poskusi še enkrat, ali ne bi vendar mogel Jezusa rešiti kervižejnih rok judovskih, da se ne bi moral omadeževati s krivično sodbo. Hotel je tedaj, naj ljudje naredé sami, kakor mislijo, da je prav. Zato reče: „Tu ga imate, pa ga križajte!“ kakor da je rekel: Vi zahtevate od mene, da se z veliko krivico omadežujem; tega ne morem jaz vzeti na svojo vest. Ako pa morete vi prevzeti odgovornost zato, če imate tako postavo, tu ga imate, pa storite, kar vam veleva postava. „Mi imamo postavo“, vpili so judje, „in po tej postavi mora umreti.“ Sedaj so, dragi moji, pervikrat povedali resnico Pilatu, kajti res so imeli postavo, in v tej postavi je stalo izrečno in določno, da mora umreti Jezus na križu. To so že davnej prerokovali z duhom Božjim navdihnjeni preroki. Prav so tedaj rekli, da po tej postavi mora umreti Jezus, čeravno še sami niso vedeli, kaj so rekli. Ko pa vidijo, da jim Pilat noče volje spolniti, začno, da bi ga premogli,

kričati: „Ako tega spustiš, nisi cesarjev prijatelj; kajti vsak, ki se za kralja dela, ustavlja se cesarju“. Kakor, kedar nam v nočnej temi naglo zabliskne in kakor če nam za herbet trešči, tako se je Pilat prestrašil teh besed: „Nisi cesarjev prijatelj!“ Te besede so prevagale celo pravicoljubje, one so zadušile v Pilatu vsako plemenito čustvo, vsako usmiljenje. Pilat se je bolj bal cesarja, kot Boga; on je več držal na človeka, kot na Boga. Tako poskoči in pade ob enem s praznim strahom premagani sodnik; strah pokonča v človeku vse njegove žlahne sklepe. Stopa tedaj Pilat proti sodnemu stolu in se vsede. Bilo je takrat ravno okoli šeste ure, to je po našem okoli enajste ure pred poldnem. Vse zbrano ljudstvo upré oči v Pilata; vse gleda na Jezusa in njega. „Glejte, vaš kralj!“ Djal je Pilat; češ: Jaz tedaj naj obsodim vašega kralja? To je bila še poslednja iskrica pravičnosti, ki mu je tlela v duši. Ali tudi to poslednjo je ugasil krik judovski: „Mi nimamo kralja, ampak cesarja!“ Ko sliši ta krik, in vidi kako je ljudstvo razdraženo in razhujeno, boji se Pilat, da se proti njemu ne bi obrnile te ognjene strele razdraženega ljudstva. Ves prepadel od strahu zamolklo velí Pilat: „Tiho! Poslušajte tedaj sodbo!“ Grobna tihota navstane, vse omolkne in Pilat nadaljuje: „Jezus Nazareneec je po vašej volji obsojen na smert!“ Sveti Janez je to zapisal tako-le: „In ga jim izdá, da bi bil križan.“

O nesrečni Pilat, kaj si storil? Vedel si, da je Jezus nedolžen; pa si jim ga vendar izdal, naj ga križajo. In zakaj si to storil? Premagal te je strah človeški, bal si se bolj ljudi, kakor Boga. Dolgo si se upiral in ustavljal, dolgo si branil nedolžnost, nazadnje pa si vendar izrekel te strahovite besede; in to samo zato, ker si se bal cesarja. Tu vidite predragi, kaj premore strah pred človekom. Pilata je nagnal k naj večej krivici. Bal se je Pilat, da ne bi zgubil prijateljstva človeškega, ali zato je zgubil prijateljstvo Božje. Nu, ali mu je to prijateljstvo kaj pomagalo in hasnilo? Nikakor ne; kajti ne dolgo potem ga je ravno tisti cesar, ktereга se je bal žaliti, vergel v ječo; in v ječi si je z lastno roko vzel svoje življenje, — prebodil se je z mečem. On se je tedaj bal zgubiti časno srečo, in zato je zgubil večno; ali kakor o njem piše sv. Avguštín: „Zgubil je časno srečo, večne pa dosegel ni!“ Sedaj sodite sami, ali ni to nespametno, ozirati se veliko bolj na ljudi, kakor na Boga? Ali se tako ne izpostavlja človek očitnej nevarnosti, zaiti v naj večje grehe? In zato ne glejte nikdar toliko na ljudi, kolikor na Boga; in ne prašajte nikdar, kedar namerjate kedaj kaj storiti, kaj pa ljudje porekó, ampak poprašujte si vest, kaj pa Bog na to poreče? Ako namerjaš poboljšati se, ljubi bratec, ako namerjaš ogibati se te ali te nepoštene osebe, prav imaš. Ali ne obotavljaj se in ne premišljuj, kaj pa svet poreče, ampak bodi prepričan, da te bo Bog pohvalil zato! Dolžnost ti naklada storiti to ali uno; ali ti imaš pred seboj ljudi, morda imenitne ljudi, kterim ne bi bilo

ljubo, ako bi storil, kar ti dolžnost velewa. Ali ne odlagaj in se ne obotavljaj, ali je komu ljubo ali neljubo; ti stori, kar ti Bog zapoveduje, na kar te vest priganja! Ne po hvali sveta, pa tudi ne po njegovej graji ne bodeš boljši, in tudi ne bodeš enkrat odgovor od svojih del dajal ljudem, ampak Bogu, ki te edini more ali vekomaj zveličati, ali vekomaj pogubiti. Ne boj se tedaj ljudi, ampak boj se Boga; in če je Bog zadovoljen s tebo, ne bode ti škodoval ves svet ne. Ali povernimo se k obsojenemu Jezusu.

2. Pilat je vedel, da je hudo storil, in zato mu je vest nepokojna postala in jela ga gristi. Da pa bi vpokojil jo, izgovarjal je sam sebe, in valil na jude vso krivico. Zato je dal prinesti vode, umil si roke pred ljudstvom, ter djal: „Jaz sem nedolžen nad kervijo tega pravičnega, vi glejte!“ Judje pak niso hoteli marati za te besede, timveč začeli so vpiti in kleti: „Njegova kri pridi na nas in naše otroke!“ Kakor da so rekli: Za kri njegovo naj se maščuje Bog nad nami in nad našimi otroci! O grozovita kletev, ki so jo klicali náse in na svoje otroke zaslepljeni judje! Kri njegova pridi na nas in na naše otroke! Ta kletev pa se je spolnila jim prav na drobno in tanjko. Štirideset let po vnebohodu Gospodovem je prišel Tit, vojvoda rimski, z vojsko ravno tedaj pred Jeruzalem, ko so se na velikonočni praznik od vseh krajev zbirali judje v Jeruzalemu. In koj obsede mesto, in začne pritiskati ga. Pregrozno je, kar so ljudje v mestu terpeli. V mestu je nastala tolika lakota, da so ljudje jedli naj nagnjusnejše stvari, in da si je neka mati pripravila za jed svoje lastno dete. Po vsem mestu je divjala kuga tako nevsmiljeno, da so bile hiše, ulice in tergi polni merličev. Nje, ki so hoteli pobégniti, so vjeli Rimci in razpeli na križe. Okoli mestnih obkopov jih je viselo na križih toliko vjetih, da je sčasoma zmanjkalo lesa za križe. Glejte bratje, koliko križev za en križ! Naposled pridere sovražnik v mesto, in vse požgè, razdere in zbije, in vse mu pade pod meč. Poginilo je takrat milijon tri sto šest in trideset tisoč ljudi. Kteri so pa ubežali lakoti, kugi in meču, bili so prodani od Rimcev, ali pa izgnani iz domovine, in tako so bili razkropljeni na vse vetrove po vsem svetu. Nikdar v tako kratkem času ni poginilo toliko ljudstva tako strašno in grozovitno kakor takrat; in noben narod ni preterpel toliko, kolikor narod judovski. Spolnilo se jim je tedaj prokletstvo, katero so bili sami izrekli, ko so kričali: „Kri njegova pridi na nas in na naše otroke!“ Da bi to nas zmodrilo in spametovalo! Zadregetajte posebno vi, ki druge pohujšujete in s pohujšanjem jim ubijate duše! Kri njihovo bode Bog maščeval, in bolje bi bilo za vas, da se nikdar niste rodili. In kakošno povračilo hočete dati za one duše, katerim ste oropali nedolžnost, ter jih pripravili ob večno življenje? Jezus vam poreče: Jaz sem zadostil pravici Božjej za tiste duše, jaz sem dal zánje sam sebe, da jih odrešim, jaz sem toliko preterpel zánje, da jim odprem nebesa. A ti ničvrednež, ti si jim zopet zaperl

vrata nebeske, ti si jih s svojim hudobnim izgledom oropal vsega tega, kar sem jim bil jaz pridobil z velikim trdom. Tako bode, bratje, govoril pravični sodnik onim, ki so krivi, da drugi padajo v greh. O kako toraj naj gledamo in se varujemo, da nikogar ne popačimo! „S slabimi izgledi, djal je nek cerkven učenik, je več duš bilo pahnjeno v večno pogubljenje, kakor je bilo jih rešenih z dobrim izgledom.“ Ko bi mogli pogledati v peklensko brezdno, in poslušati zdihovanje prekletih, ne bi morda med njimi slišali nobenega, ki ne bi zdihoval: Ah, mene so zapeljali drugi! Ah, kaj bode z vami, vi zapeljivci nedolžnih duš, kedar bo Bog tirjal od vas dušo tistega, ki ste ga bili zapeljali v greh! Ah! kaj bode z vami, vi peklenski jeziki, ki razpertije in jeze delate med ljudmi, ki ene na druge ščujete, ene proti drugim hujskate, ki zopernost in sovražljivost podpihujete, ter z lažnjivimi besedami blatite in čerните svojega bližnjega? Bog se bode maščeval nad vami in nad vašimi otroci zavoljo vseh tistih grehov, katerih ste bili krivi, da so se stori. In to bi si morali ohraniti v sercu posebno tisti, ki bi morali po svojej službi in poklicu skerbeti da se po hišah ohranja red, in da se dobro obnašajo drugi. Ali kdo bi soštel vse tiste grehe, s kterimi se mnogi zadolže, s tim, da zanemarjajo svoje dolžnosti! Koliko duš po njih nemarnosti dere v večno pogubljenje! Kdo bode dajal odgovor za te duše? Kdo drugi, kakor ti, komur so bile zaupane! In kaj bi rekel vam, očetje in matere, ki morda pohujšujete svoje lastne otroke? Molčati hočem, nočem reči o tem nič, od groze mi zastaja jezik. To pa vendar moram reči, da bi bolje bilo, da jih niste rodili. Nekdaj je rekel sv. Pavel apostel: „Ako bi jed pohujšala bližnjega, ne maram jesti mesa nikdar, da ne pohujšam svojega bližnjega.“ Glejte kristjanje in bratje, tudi v tem ni hotel sveti apostel pohujšati nikogar. Posnemajmo njegov izgled, bodimo pazljivi, da tudi v naj manjšem ne pohujšamo nikogar. Ako pa smo pohujšali koga, skerbimo, da popravimo s tim, da boga-boječe živimo in mu dajemo lep izgled. Pa tudi molimo za tiste duše, ktere smo zapeljali v greh, da jim Bog odpusti milostivo, in jih pripelje na pot zveličanja.

Sklep.

Čas je že, da končam današnji govor. Slišali ste, dragi moji, koliko krivico, kakšen greh da je storil sodnik, premagan od straha človeškega; slišali ste tudi to, kako strahovito prekletstvo je sam sebi izrekel narod judovski. Spametuje naj nas eno in drugo. Čujmo sami nad seboj, da nas nikdar ne prevzame strah človeški, da ne navalimo ná-se ne kletve ljudske, ne kletve Božje. Ti pa neskončni Bog, podeli nam k temu svoj očetovski blagoslov. Amen.

Za véliki petek.

„In so ga peljali, da bi ga križali.“
Mat. 27, 31.

V v o d.

Pobožni Ludovik Granaški je imel na véliki petek govoriti ljudstvu. Ko je bil ponižno odmolil, zatopil se je z duhom v premišljevanje prebritkega terpljenja Jezusa Kristusa; potem se je vzdignil na leci, in spregovoril te-le kratke besede: „Terpljenje našega gospoda Jezusa Kristusa.“ Komaj je izrekel te besede, pa so se mu koj oči zalile s solzami, in serce mu je prevzela tolika britkost, da ni več mogel pregovoriti ne besede. Skoraj ravno to se godí danes meni. Ah, solz bi imel dosti, besed pa ne, ker pomislim, kakošen je današnji dan, in kaj se je dogodilo današnji dan! Vi vsi, ki ste že zgubili dragega očeta, zgubili ljubo mater, povejte mi, kako vam je bilo pri sercu, kedar so vas blagoslovljali s tresočima rokama, in slovo jemali od vas? Ah, ali vam je mogoče pozabiti kedaj ta žalostni trenutek, kedar so oče, kedar so mati poslednjikrat govorili, in z vami se poslovljali, Bogu vas priporočali, in potem šli iz tega sveta? Ali vam ni dan in ura njih smerti se globoko vcepila v pamet, in ali ne vzdihne hvaležno vselej vaše serce, kedar pride obletnica njih smerti? Glejte, to se godí danes vsem nam, ki smo odrešeni po Jezusu Kristusu; kajti današnji dan je posvečen spominu strašne smerti preljubega in premilega našega gospoda Jezusa Kristusa. Na današnji dan namreč pred tisoč osem sto in — leti je umerl Jezus za nas grešnike. Ali je tedaj mogoče, da bi bili hladnega serca, da ne bi prevzela nas tuga in žalost, ko nam današnji dan tako očito oznanuje, kaj je za nas storila ljubezen Božja? Slišali ste, bratje moji, pretečene nedelje, kaj je za nas preterpel Jezus. Videli smo ga na oljskej gori, videli ga pred Anom in Kajfom, videli ga pred Pilatom in Herodom, posebno pa pretečeno nedeljo smo slišali krivično obsodbo, katero je izrekel nad njim Pilat. To pa so tudi čakali starašini ljudstva judovskega; in zato, ko je izrekel Pilat te grozne besede: „Tù ga imate, pa ga križajte!“ so ga berž zgrabili, in „peljali, da ga križajo.“ Poj-dimo v duhu tudi mi za Jezusom, pa spremimo ga po tem poslednjem potu.

Ti pa Jezus, daj nam, da se prepričamo, kolike neizmerne vrednosti da je ta daritev, katero si za nas opravil danes; ta daritev, s katero si nas odrešil. Ozri se s svojega svetega križa z milostivim očesom tako na tu zbrano ljudstvo, kakor tudi name, ki hočem govoriti v tvojem imenu!

Razlaga.

1. Sodba je že izrečena, tako je kričalo nesrečno zaslepljeno ljudstvo, že smo dosegli, kar smo hoteli; svetovna sodba ga je že obsodila na smert; pojmo hitro, in izvršimo sodbo! Kje je križ, sem ž njim; še danes mora umreti, kajti jutri je velik praznik! O nehvaležno ljudstvo, njega tedaj, ki je tvojim bolnikom dajal zdravje, ki tvojim slepcem dal, da so videli, tvojim gluhcem, da so slišali, in mertvim, da so živi vstali — njega hočeš križati? Ali ne veš, da je on hotel zbrati tvoje sinove, kakor zbira koklja piščeta pod svoje peruti? Ali ne veš, da bodeš s tim Samsonom zgubilo svojo moč, s tim Davidom svoje kraljestvo, s tim Salomonom svojo modrost, s tim Eleazarom svoje duhovenstvo, s tim Jozijem svojo cerkev? kaj pomenja to: sodba je izrečena, in naj se izvrši! Pograbili so ga tedaj, in so ga peljali, da bi ga križali. Težki križ mu naložé na rame; ta križ je, kakor priča ustmeno sporočilo, bil dolg petnajst črvljev. Ta križ je moral nositi Jezus sam na morišče; pa ga je vendar le krotko zadel, zadel tisti les, ki mu je imel namestovati smertno postelj. „In je svoj križ nosé,“ tako piše sv. Janez, „šel ven na ono mesto, ki se imenuje mesto mertveških glav, po hebrejsko pa Golgota.“ To mesto mertveških glav je bilo na gori Kalvariji; le-sem tedaj je nesel svoj križ naš preljubi Zveličar. Da ga še bolj zasramujejo in zaničujejo, moral je Jezus iti med dvema razbojnikoma, ki sta imela biti ob enem ž njim križana. Ah, kako grenka je bila ta pot! Pred njim hití derhal; vsak bi bil rad prej tam na mestu, da bi mogel dobro videti vse, kar se ima zgoditi. Ob desnej in levej so stopali vojaki in beriči, ki tudi sedaj nimajo usmiljenja ž njim. Za njim stopa četa oborožencev, za njim pa starašini ljudstva, pismoučeni, in vsi viši duhovniki, in za njimi še veliko družega ljudstva, domačega in tujega. Mnogi izmed te množice so ga neusmiljeno zaničevali in gerdo preklinjevali! — Grešni Adamov sin, glej tu, kaj je za-te preterpel tvoj Zveličar! Da bi tebe pripeljal k življenju, dal je sam sebe, gospod življenja, peljati v smert! Da bi tebe zavernil s pota, ki vodi v večno pogubljenje, dal je sebe, on presveti, peljati na morišče! Da bi ti imel sedež med angelji, dal se je on tvoj Zveličar, vverstiti med razbojnike! Da bi tebe, grešnik, mogel enkrat kronati z večnim veličastvom, dal se je on, Gospod vojskinih trum, pred vsem svetom zasmehovati in zaničevati. Glej on gré, da umerje za tiste, ki so ga obsodili na smert. O neskončna ljubezen, kdo te more preseči?

2. In če se čudite, bratje ljubi, tej neskončnej ljubezni, ki se daruje za svoje morivce, čudite se tudi poterpežljivosti, s katero Jezus nosi svoj križ. Ali ni mogel reči Jezus sam o sebi, kar je prerokoval Jeremija prerok: „Jaz sem krotek kot jagnje, ki se vodi v mesnico.“ Da! tih in krotek kot jagnje je šel na goro Kalvarijo.

Uči se tú, duša kerščanska, poterpežljivosti v križih in nadlogah. Zadeni svoj križ; in hodi za njim, saj veš, da tudi ti moraš hoditi po tistem težavnem potu, po katerem je hodil Jezus, če želiš priti za njim v večno veselje. Toda, jaz terpim že dolgo, pa vendar ni še konec mojemu terpljenju! Tako morda vzdihuje ta ali uni. Ubogi brat, smiliš se mi, ali ne morem ti reči nič drugega, kakor: glej Jezusa! Da, Jezusa poglejte, vsi ki ste v kakej nadlogi in težavi; poglejte, pravim Jezusa, kedar vas hoče poterpežljivost zapustiti. Pri njegovem križu učite se poterpežljivosti, vi tužni in žalostni, ve zapuščene sirote, ve udove, in vi pregnjani, in vi obrekovani, pred svetom očernjeni, in vi ubogi in siromašni, vi vsi, bodi si v tej ali unej nadlogi. Če bi bile vaše nadloge in težave še take in še tolikošne, za vse vam pod svetim križem izvira živ studenec najslajše tolažbe. Kedar se vam bode, ljubi bratje, godilo najhuje, takrat po nasvetu svetega Bernarda pomislite na Jezusa, kako težki križ nosi na goro Kalvarijo, pa se vam bo pomanjšala in polajšala bolečina in težava. „Ljuba, dobra duša, ali ti more biti kaj težko, kedar pomisliš na težki križ Gospodov“, praša ravno ta sveti oče. Ali povernimo se k svojemu terpečemu Zveličarju!

3. Žalostno je bilo pogledati, kedar je onemogli, ranjeni, okervljeni, in k temu še s težkim križem obloženi Jezus stopal na goro Kalvarijo! To je toliko prevzelo serca nekterim ženam, da so na glas jokale, in prelivale debele solze. Od možakov je morebiti malokdo pomiloval ga, ženske pa so milo plakale in britko jokale se. Vidite tu, dragi moji, da ženski spol ima čutljivejše serce, kot možki. Pri ženah je našel Jezus serca, ki so ga milovale, pri možakih pa ni našel jih. Taka je tudi še sedaj. Pri ženskih najdeš še tudi naše dni nekatere čednosti, katerih pri možakih pogrešaš. Da je ženski spol sploh bolj čutlivega, bolj rahlega in bolj pobožnega serca, o tem se pogostokrat moramo prepričati. Take čutljive ženkice so bile tudi tiste, o katerih pripoveduje sv. evangelist, da so jokale za Jezusom. In ko je Jezus videl, kako jokajo, obernil se je k njim rekoč: „Hčere jeruzalemske, ne jokajte nad menoj, ampak jokajte nad seboj in nad svojimi otroci!“ kakor da je rekel jim: „Rad vidim, in dobro dé mojemu sercu, ker me milujete, in zahvaljujem se vam, ljube hčere, za vašo ljubezen; ali tudi vas mora človek milovati za to, ker so vaši svojeglavni možje kletev in nesrečo priklicali na vas in na vaše otroke“. In kar je hotel reči Jezus s temi besedami, to ste slišali pretečeno nedeljo, ko sem vam pripovedoval, kako se je godilo mestu Jeruzalemu, in kako se je grozovita kletev: „Njegova kri pridi na nas in naše otroke“! spolnila nesrečnemu narodu judovskemu. Ne objokujte mene, ampak objokujte sami sebe, te besede, ljubi bratje, so rečene tudi nam. Ah, res da, mi bi morali objokovati sami sebe; kajti ali se ne pogrezujejo mnogi izmed nas tudi sedaj v mnoge hudobije ravno tako, kakor rabeljni Jezusovi? Milost Božja je že tolikokrat terkala na

vrata našega serca, ali mi je nismo pustili k sebi, nismo jej odperli vrat. Koliko jih je med nami, ki se niso nagnili k pokori še tudi sedaj ne, in se nočejo poboljšati, nočejo nič slišati o spovedi in o pokori! Vera našega gospoda Jezusa Kristusa je vera, ki tirja od nas pravičnosti, ponižnosti, ljubezni; mi pa smo nepravilni, ošabni in ljudje brez vse ljubezni. Ali ni res tedaj, da moramo objokovati sami sebe? Jezus hoče, da njemu služimo; mi pa služimo telesu, svetu in hudiču. Ali ni res tedaj, da moramo objokovati sami sebe? Jezus hoče, da zadenemo svoj križ, zatajimo sami sebe, in za njim hodimo; mi pa kratko in malo nočemo si prizadevati za dobro, nočemo zadeti svojega križa, nočemo za njim hoditi. Ali ni res tedaj, da moramo objokovati sami sebe? Sveti postni čas je že pri kraju; šest nedelj nas je klicala sveta mati cerkev na pokoro; ali mi je morda nismo poslušali, pokore nismo opravili, svojega življenja nismo poboljšali. Ah, mi imamo zakaj objokovati sami sebe! O grešniki, kjerkoli ste na svetu, prihitite danes sem-le, pa tu pod križem Jezusovim objokujte sami sebe!

4. Pa pogledjmo spet terpečega Gospoda! Onemogli Jezus je stopal še malo dalje; ali tu ga zapusti vsa moč. Jezus se spodtakne in pade na zemljo, in ne more dalje! Zakaj nisi, preljubi Jezus, že tu izdihnil svoje duše? Ali ne bi bil tako se ognil vsemu zaničevanju, vsem bolečinam, ki so te čakale na gori Kalvariji? Ljubi bratje, tako pa ni smelo biti! Na lesu svetega križa je moral umreti Jezus; tako so prerokovali preroki, tako se je glasila volja Božja. Razsrdjeno ljudstvo ga je gnalo dalje, ali zastoj, Jezus ni mogel! Tu pa pride mimo nek človek, ki je šel v mesto, po imenu Simon Cirenejec; njega so prisilili, naj nosi križ Jezusov. „In so naložili križ njemu, pravi sveti evangelist, da ga nese za Jezusom.“ Ta človek je bil pogan ali ajd. Tu vidite Božjo previdnost. To se ni bilo le tako primerilo, da je ravno ta čas prišel mimo ta pogan, in pomagal Jezusu križ nositi. S tim je hotel Bog naznaniti, da je narod judovski nevreden križa Jezusovega, in da bo kraljestvo Božje jim odvzeto in od njih preneseno k ajdom. In to se je tudi zgodilo; kajti sveta vera je bila vzeta judom, in dana poganom, ki so ž njo dober sad obrodili. Tako je bila dana tudi našim prednikom, in mi smo brez vsega svojega zasluženja prejeli to dragoceno dedščino. Cenimo, bratje, to dedščino, da ne bo vzeta tudi nam, in dana drugim.

5. Prilezel je naposled Jezus na mesto mertveških glav. Ah nebesa, kaj ste morale gledati tukaj! Na križ se poklada tisto sveto telo, ki je bilo spočeto po svetem duhu; prebijajo se z žreblji tiste svete roke, ki so se vzdigovale edino, da delé blagoslov, ki so toliko dobrega storile ljudem; pribijajo se na križ tudi one svete noge, ki so toliko prehodile za zveličanje vsega človeštva. Že se vzdiguje na sramotnem križu, že visi med nebom in zemljo oče

ubogim, zdravnik bolnim, tolažnik žalostnim, pastir zgubljenim ovcam, pomočnik in zveličar človeškega rodu. Sedaj pa mi odpustite, ljubi bratje, ne morem pripovedovati, kaj se je godilo na dalje. Hočem vam raje pokazati samega Jezusa, kako je že davnej tožil na usta prerokove, kakor da ga slišim prav sedaj, kako toži žalostno: „Ljudstvo moje, kaj sem ti žalega storil, ali s čim sem te kedaj razžalil, povej mi! Zato, da sem te peljal iz Egipta, si ti napravilo križ svojemu zveličarju. Zato, da sem te štirideset let vodil po puščavi, in pripeljal v rodovitno deželo, si ti pripravilo križ svojemu zveličarju! Kaj sem ti mogel še storiti, pa ti nisem storil? Gojil sem te kot zlahten vinograd, ti pa si me napolnilo z grenkostjo. Zavoljo tebe sem kaznil Egipt, da so umerli vsi pervorojenci, ti si pa me pretevalo zato. Jaz sem te peljal iz Egipta, potopil Faraona v rudečem morju, ti si pa me v smert izdalo. Jaz sem pred tebo razgernil rudeče morje, ti si pa mi zato polomilo rebra. Jaz sem te vodil v oblaku, ti si pa me postavilo na sodbo pred Pilata. Jaz sem te v puščavi hranil z mano, ti pa si me neusmiljeno pretevalo in bilo s pestmi. Jaz sem te napajal z zdravo vodo iz skale, ti si pa me pojilo z žolcem in kisom. Jaz sem pobil zavoljo tebe kralje kananejske, ti si pa me s terstom tolklo po glavi. Jaz sem ti dal kraljevsko žezlo, ti si pa mene kronalo s ternjevo krono. Jaz sem te povišal do velike moči, ti si pa mene vzdignilo na les sramotnega križa. Ljudstvo moje, ljudstvo, kaj sem ti žalega storil, ali s čim sem te kedaj razžalil? Odgovori mi!“ Bratje, te besede se tičejo tudi nas. Tudi zavoljo nas more tožiti Jezus, da smo mi stesali križ, da smo ga napolnili z britkostjo, da smo mu z žolcem in s kisom gasili žejo, in s sulico prebodli stran. Tudi zavoljo nas, pravim, more tožiti Jezus, da smo ljubezen njegovo in največe dobrote z najgeršo nehvaležnostjo plačevali. Mi smo grešili po svojih prvih stárisih, iznejeverili smo se Bogu. Da nas tedaj reši tega prekletstva, da zadosti pravici Božjej, in nas spravi s svojim Očetom, zapustil je Jezus sedež svojega veličanstva, se včlovečil in preterpel, kar bi bili morali mi preterpeti. No, kaj pravite na to? Mi to prebitko terpljenje ponavljamo še tudi sedaj! Mi ga žalimo z grehi, žalimo ga tako pogostokrat, pa vendar nočemo pokore delati! Grešnost naša ga napaja z britkostjo še tudi sedaj. Ah, ko bi spoznali vsaj danes, kaj nam je dobro, česa nam je treba za zveličanje! Jezus križani, ljubezen tvoja nas danes tako živo kliče k sebi, in glej mi se hočemo oglasiti tvojemu milemu glasu, in s potertim srcem hočemo se zgruditi pred tvoj sveti križ: O ne zaverzi nas, večno usmiljeni! Sprejmi od nas kakor dar vse grešne želje, strasti, in hude nagnenja našega serca. Mi nje danes tebi pokladamo pred noge, ter se jim odrekamo za vekomaj; zraven ti pa obljubimo služiti od sedaj tebi samemu. S pokoro si hočemo prizadevati, da spet zaslužimo tvojo ljubezen, ktero smo zgubili z

grehom. Poterdi, prosimo te, s svojo milostjo ta naš sklep, to našo obljubo, in ne daj, da bi šla v zgubo tvoja za nas prelita kri! Amen.

Za IV. nedeljo v postu, ssv. Cirilu in Metodu za vezilo.

(Apostoljsko djanje teh dveh svetnikov, in kako jima bodimo hvaležni; gov. J. V.)

(Konec.)

Res je sicer, da ravno v te dežele, v katerih mi Slovenci prebivamo, nista sv. Ciril in Metod prinesla luč svete vere, ker storili so to že veliko let popreje sv. Mohor in njegovi pomočniki, toda k temu sta pa vendar sv. Ciril in Metod jako veliko pripomogla, da se je sveta vera tudi med Slovenci ohranila in še bolj vkoreninila. Popotovaje skoz naše dežele v Rim sta učila Slovence naše prednike in sta na to delala, da so ostali v edinosti s pravim naslednikom sv. Petra. Posebno dobrotnika sta tudi nam Slovencem zato, ker sta prva predstavila sv. pismo in nektere molitve v jezik slovenski. Ako bi vi kristijani razumeti mogli, koliko moč da ima pisana beseda, koliko da h kerščanski omiki pripomagajajo v dobrem duhu pisane bukve, katerih imamo zdaj hvala Bogu že precej veliko, spoznali bi, kako silno veliko sta sv. Ciril in Metod tudi Slovincem koristila ravno s tim, ker sta začetnika slovenskega pisanja. Ako bi začetnikov ne bilo, ne bilo bi družih pisavcev, ostal bi bil naš narod brez sv. Cirila in Metoda v duhovni revščini in največi nevednosti. Tako moramo priznati, da sta sv. Ciril in Metod kakor drugim Slovanom tako tudi nam Slovincem postavila podlago prave kerščanske omike. Zatoraj predragi slovenski kristijani dajajmo tudi mi sv. Cirilu in Metodu spodobno čast in hvalo za neizmerne dobrote, ki so nar. po njima došle.

Kaj pa menite, na kakšno vižo moremo sv. Cirila in Metoda najbolj častiti in se jima skazati hvaležne?

Znano nam je, predragi, kaj da sta naša blagovestnika želela in zakaj sta se toliko trudila. Želela sta časno in večno srečne storiti vse, ki so rodu slovanskega, trudila sta se neprenehoma za stanovitno vterditev in vkoreninjenje svete vere med tistim narodom, kateremu se prištevamo tudi mi. Zato njima bomo tudi največo hvalo in čast skazovali, ako bomo vero Kristusovo, katero sta našim sprednikom oznanovala, kot najdražjo dedščino svojih očetov v sercu skerbno hranili in po njenih naukih živeli. Tako bomo dopolnili njune želje, tako jima obilni trud po svoji moči vsaj nekoliko vernili. Zdi se mi, kakor da bi sv. Ciril in Metod nam klicala iz nebeških višav ravno te besede, ki ste jih slišali o začetku danešne pridige, ki jih je sv. Pavel pisal svojim Tesaloničanom; ljubeznjivo nas opominjata rekoč: „Bratje, prosiva vas, lepo vas prosiva v Gospodu Jezusu, da kakor ste od nas prejeli, kako da

vam gre živeti, in Bogu dopasti, tako tudi živite in ste čedalje bogateji v kerščanskih čednostih. To namreč je volja božja vaše posvečenje, da se zderžite nečistosti in vseh družih del teme, ktere le adje doprinašajo, ki Boga ne poznajo. Bog vas je po nama poklical k svesti v Kristusu Jezusu.“

Temu glasu svojih apostolov, dragi moji, nikar ne vterdimo svojega serca. Polni haležnosti za vero edinozveličavno jima danes recimo: Sv. Siril in Metod, apostola slovanskih rodov, sprejmita danes spodobno počeščenje tudi od nas slovanskih kristijanov. Darujemo Vama za vezilo terdno obljubo, da hočemo vedno in stanovitno hoditi po tisti poti prave svetlobe, ktero sta vidva pokazala sprednikom našim. Vreči hočemo od sebe vse dela teme, ktere so doprinašali ajdje, dela svetlobe, kerščanske čednosti te bodo zanaprej spričevale, da smo otroci tistega rodu, kterega sta vidva razsvetlila in poklicala k svetosti v Kristusu Jezusu Gospodu našem. Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Janez Lakner, kurat v Koprivni, je dobil faro Černo. — Za provizorja gresta čč. gg. Ant. Waldner, mestni kaplan v Savodji, v Kremnico, in Jožef Stefaner od št. Jožefa na Trati v Ljubno. — Dne 24. jan. je po osemdnevni vročinski bolezni umerl občno spoštovani čast. g. Janez Höničmid, pridigar pri stolni cerkvi, vodja rokodelskega društva in katehet pri gluhonemih. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Umerl je č. g. Ant. Pašič, fajm. v Senožečah, 16. jan. (R. I. P.), in fara je 17. jan. razpisana.

Teržaška škofija. Prestavljeni čč. gg. duh. pom.: J. Benedikt v Buzet, v Karkovce pa o. J. od Montefiori; J. Mikuš iz Huma v Truške; Ed. Grosman iz Trušk v Isolo; Mat. Markić iz Draguča v Lanišče; Mat. Mikuš iz Lanišč v Roč; Ant. Lupetina iz Roča na Hum za oskerbnika; Jak. Bokatič, župnik na Humu, gre začasno v počitek. — Umerli so J. Constanzo v Otoku, o. Ernst Centasso v Pizinu in preč. g. Jož. Brosina, fajm. v pokoju in čast. korar, starašina te škofije. R. I. P.

Lavantinska škofija. Č. g. Šribar Jan. je dobil faro Rameče in č. g. Walter Fr. faro Šent-Vid poleg Slov. Gradca; č. g. Smerečnik Fr. gre za provizorja pri sv. Martinu poleg Slov. Gr. Umerli so čč. gg. And. Filež, župnik pri sv. Martinu na Paki; ta župnija je razpisana do 4. marca; č. g. Jož. Divjak (star.) bivši župnik pri sv. Benediktu v slov. goricah, sedaj v pokoju 26. jan. in prečast. g. Fr. Ser. Novak, kn. škof. konzist. svetovalec, nadžupnik in doslužen dekan pri sv. Martinu poleg slov. Gradca 1. februarja. R. I. P. — Nadžupnija sv. Martina pri slov. Gradcu je do 19. marca t. l. razpisana.